

10. Seznam pramenů a literatury

ARCHIVNÍ PRAMENY

Nevydané prameny

Česká republika

Archiv Kanceláře prezidenta republiky (AKPR)

f. Spisy tajné (T), T 1921, složka T 22/21

Všeobecná registratura (D)

Legislativa (L)

Archiv Ministerstva zahraničních věcí (AMZV)

Generální sekretariát 1945–1954

Kabinet ministra 1918–1939, 1945–1948

Londýnský archiv

Pařížský archiv

Politické zprávy Berlín, 1920–1939

Politické zprávy Bukurešť, 1933–1939

Politické zprávy Londýn, 1920–1939

Politické zprávy Moskva, 1920–1939

Politické zprávy Paříž, 1920–1939

Politické zprávy Varšava, 1920–1939

Politické zprávy Moskva, 1945–1948

Politické zprávy Washington, 1945–1948

Zahraniční úřad Moskva, 1945–1952

Sekretariát ministra – tajný

Telegramy došlé 1920–1948

Telegramy odeslané 1920–1948

Masarykův ústav a archiv AV ČR

Archiv Ústavu T. G. Masaryka, Benešův archiv. Projevy a dopisy (AÚTGM)

Pozůstalost Jiřího Horáka

Archiv Národního muzea, Praha (ANM)

f. Karel Kramář, Vojtěch Mastný, Jaromír Smutný, Zdeněk Fierlinger

- ZILYNSKIJ, Bohdan, *Ukrajinci v Čechách a na Moravě. (1894) 1917–1945 (1994)*. Praha, X-Egem, 1995.
- ZGORNIAK, Marian, *Europa v przedzeniu wojny. Situacja militarna w latach 1938–1939*. Krakow, 1993.
- ZUBOK, Vladislav – PLESHAKOV, Constantine, *Inside the Kremlin's Cold War. From Stalin to Khrushchev*. Cambridge, Mass., Harvard University Press, 1997.
- ŽÁČEK, Rudolf, *Projekt československo-polské konfederace v letech 1939–1943*. Opava, Slezský ústav SZM, 2001.
- ŽAMPACH, Vojtěch, Gardový generálmajor Jevgenij Stěpanovič Alechin (1893–1945). In: *JM* 26, 1990, sv. 29, s. 131–143.
- ŽAMPACH, Vojtěch, 1. gardová jezdecká mechanizovaná skupina RA v bojích na brněnském směru. *JM* 31, 1995, sv. 34, s. 119–147;

Elektronické zdroje

KOČIK, Valerij J., „My možem byť vam polezny...“ Razvedki SSSR i Českoslovakii tesno sotrudničili meždu soboj s serediny 1930-ch godov, <http://nvo.ng.ru/printed/7201> (přístup 23. 3. 2007).

URL: <http://rkka.ru/handbook/doc/GKO42.htm>; (přístup 25.7. 2011).

MARK, Eduard, *Revolution by Degrees. Stalin's National-Front Strategy for Europe, 1941–1947*, Washington, *Cold War International History Project*, Working Paper No. 31, 2001, s. 17–19. Dostupné (20. 8. 2011) na <http://cwihip.si.edu>. www.totalita.cz.cz/vysvetlivky/marshall_01.php. Staženo 3. 12. 2016.

Nepublikované materiály

- HUBENÝ, David, *Generál Antonín Hasal-Nižborský (1893–1960)*. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2009.
- KRAUS, Michal, *Moscow, the Comintern and the „Czechoslovak Model“, 1943–1945*. N epublik. rukopis (2006).
- ŠEDIVÝ, Ivan, *Spolky působící v oblasti československo-sovětských vztahů a jejich úloha v politickém systému ČSR (1919–1929)*, Kandidátská disertace, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Praha 1988.
- VORÁČEK, Emil, *Stalinismus a Sovětský svaz 1927–1939. Historiografie, evoluce výzkumu. Problém výkladu fenoménu a jeho interpretační modely*. Praha, 2016, 300 str.

Archiv Státní banky, Praha (ASB)

f. Národní banka, Živnostenská banka, Agrární banka, Banka československých le-
gií

Archiv Univerzity Karlovy v Praze (AUK)

f. V 1920/21, (Pomocná akce pro ruské hladovějící učence), zahraniční styky.

Národní archiv, Praha (NA)

f. Archiv státní plánovací komise (ASPK)

f. Dokumentace ze zahraničních archivů – Komunistická Internacionála (DZA-KI)

f. Generální sekretariát hospodářské rady (GSHR)

f. Ministerstvo průmyslu, obchodu a živnosti (MPOŽ)

f. Ministerstvo financí (MF)

f. Prezidium ministerské rady (PMR)

f. Prezidium ministerstva vnitra (PMV)

f. Prezidium ministerstva vnitra, 225

f. ÚV KSČ, Klement Gottwald

f. 83

f. Gustáv Husák

f. Ministerstvo spravedlnosti, kart. 458 – zavedení národní správy na jáchymovské
doly na uranovou rudu.

f. Ministerstvo práce a sociální péče – repatriace (dále jen MPSP-R)

f. Zahraniční úřad

f. JUDr. Prokop Drtina

f. JUDr. Ladislav Feierabend

f. Archiv Lumír Soukup

f. Archiv Hubert Ripka

f. JUDr. Jaroslav Stránský

f. JUDr. Václav Vacek

f. Dr. Petr Zenkl

f. Československá strana národně socialistická (1907–1948)

f. Archiv Lumíra Soukupa

Archiv Parlamentu ČR, Praha (dále AP)

f. Poslanecká sněmovna, Tisky k těsnopiseckým zprávám o schůzích poslanecké
sněmovny Národního shromáždění. I. volební období, č. 2546

Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv (VÚA – VHA)

f. BX 10 (Baxant), Komise

f. BX 10, Nový program

f. 1. československá samostatná tanková brigáda. Válečný deník průzkumné roty
(2. 2.–6. 6. 1945)

Podnikový archiv Škodovy závody, Praha (PAŠZ)

f. Rayon T, Hromádko, Finanční ředitelství (akta ředitele Skřivánka), Obchodní ředitelství (akta Rochette, Krejčího), 1939–1941, BX (Baxant)

Podnikový archiv Zbrojovka Brno (PAZB)

Státní oblastní archiv Zámorsk (SOAZ)

f. Krajský výbor KSČ, Pardubice

Státní okresní archiv Kladno (SOkA Kladno)

f. Okresní úřad Slaný

Státní okresní archiv Chrudim (SOkA Chrudim)

f. Okresní výbor KSČ, Chrudim

f. Okresní výbor KSČ, Hlinsko

f. Archiv města Skutče

f. Archiv města Luže

Archiv bezpečnostních složek, Kanice (ABS)

Ruská federace

Archiv vnější politiky RF, Moskva (AVP)

f. 04, sekretariat narkoma G. V. Čičerin, op. 07

f. 05, sekretariat narkoma, M. M. Litvinov

f. 06, sekretariat narkoma V. M. Molotov

f. 07, sekretariat zamnarkona A. J. Vyšinskij

f. 10, sekretariat zamnarkoma Krestinskij, op. 8

f. 0138, referentura po Československu, op. 6, op. 10

Gosudarstvennyj archiv Rossijskoj Federacii, Moskva (GARF)

f. Sovet narodnych komissarov

f. 1064 (Centralnaja komissija pomošči golodajuščim)

f. 1065 (Centralnaja komissija po borbe s posledstvijami goloda)

f. 5783 P. N. Savickij

f. 5856 P. N. Miljukov

Rossijskij gosudarstvennyj archiv ekonomiki, Moskva (RGAE)
f. 413 narodnyj komissariat vnešnej trgovli
f. 4372 Gosplan pri SNK SSSR, opis 36 Centralnyj apparat

Rossijskij gosudarstvennyj archiv socialno-političeskoj istorii (dále RGASPI)
f. 2, op. 2,
f. 17, o. 128, o. 162 (Osobyje papki)
f. 74, K. Je. Vorošilov
f. 82, V. M. Molotov
f. 159, G. V. Čičerin
f. 359, M. M. Litvinov
f. 495 (Kommunističeskij internacional)
f. 495, opis 2
f. 495, opis 71, Kommunističeskaja partija Čechoslovakii
f. 495, opis 14, K. Gottwald
f. 495, opis 76, Sekretariat Generalnogo sekretarja IKKI G. M. Dimitrova
f. 495, opis 523, D. Z. Manuilskij
f. 558, J. V. Stalin

Německo

Friedrich Ebert Stiftung, Bonn. Archiv der Sozial-demokratische Partei Deutschlands

Bundesarchiv, Berlin, (BA Berlin)
f. Reichsministerium des Innern
f. Reichskommissariat für Überwachung der öffentlichen Ordnung

Velká Británie

National Archives, London, (dále jen NA)
HS 4/9, HS 4/4

Tisk a periodika

A-Zet, ranní, 9. a 10. XII. 1939
Čechoslovan (Kyjev), 1912,
Čechoslovan (Kyjev), 1917, ročník 7, č. 48, 26. listopadu 1917
České Slovo, 10. XII. 1939

Dělnický denník, 15. 11. 1917, č. 280
Hlas revoluce, 1965
Inprekorr 1922–1938
Jahrbuch für die Historische Kommunismusforschung
Kommunističeskij Internacional
Mezinárodní tisková korespondence 1933 (Meztiskor)
Mezinárodní politika 1935
Národní listy, 23. 10. 1911, 1920, č. 1
Nová revoluce 6, 1930, č. 4.
Pravda (Moskva), 1935–1939
Právo lidu, 15. listopadu 1917, č. 314
Rovnost, XXXIII, 8. 12. 1917, č. 337
Rudé právo 1922–1948
Rudý večerník
Slavjanskaja zarja, 9. 1. 1920
Mezinárodní tisková korespondence, 1926–1938
Venkov, 9. XII. 1939.
Vozroždenije (Pariž), 14. 8. 1926
Věstník Čechů a Slováků z Ruska, roč. II, 1922, č. 2
Zahraniční politika, 1922, II
Zprávy Hospodářské jednoty pro Slovanský východ, roč. II, 30. 9. 1922, č. 9
Keesing's contemporary archives, 1946, March 9–10, s. 7771

Sbírka zákonů a nařízení rep. československé č. 120/1946
Úřední list Republiky československé, 7. 11. 1946

Vydané dokumenty

ADAP Serie A, Bd. 6, Nr. 65. (Reichspräsident Ebert an die deutsche Delegation in Genua. Berlin, 19. 4. 1922), s. 139 an.
Archiv ruskoj revoljucii. Moskva 1991, t. 1.
Cesta ke květnu. Vznik lidové demokracie. Sv. 1. Sest. Klimeš, Miloš – Lesjuk, Petr – Malá, Irena – Prečan, Vilém, Praha, NČSAV, 1965.
Cesta ke květnu. Československo na cestě k socialismu. Sv. I.1, I.2. Sest. Klimeš, Miloš – Lesjuk, Petr – Malá, Irena – Prečan, Vilém, Praha, NČSAV, 1965.
Ciano's diplomatic papers, London, 1948.
Congressional Records, d. 91, sv. 9, Washington 1946.
Congressional Records, d. 92, sv. 1, Washington 1947.
Československá pomoc ruské a ukrajinské emigraci. Nákladem vlastním vydalo MZV, Praha 1924.

- Československo-sovětské vztahy 1945–1960. Praha, SPN, 1971.
- Československo-sovětské vztahy v diplomatických jednáních 1939–1945. Dokumenty 1939 – červen 1943. Němeček, Jan – Nováčková, Helena – Štoviček, Ivan – Tejchman, Miroslav (eds.), díl 1, Praha, Státní ústřední archiv, 1998.
- Československo-sovětské vztahy v diplomatických jednáních 1939–1945. Dokumenty Červenec 1943 – březen 1945. Němeček, Jan – Nováčková, Helena – Štoviček, Ivan – Tejchman, Miroslav (eds.), díl 2, Praha, Státní ústřední archiv, 1999.
- Československo-sovětské vztahy v době Velké vlastenecké války 1941–1945. Praha 1960.
- Česko-Slovackij (Čechoslovackij) korpus 1914–1920. Dokumenty i materialy. Tom 1. Česko-slovackije formirovanija v Rossii 1914–1917 gg., Moskva, Novalis, 2013.
- ČSR a SSSR 1945–1948. Dokumenty mezivládních jednání. K vyd. připr. KAPLAN, Karel – ŠPIRITOVÁ, Alexandra, Praha, Doplněk, 1996.
- ČSR a SSSR 1945–1947. Dokumenty mezivládních jednání (dodatky), Praha, Ústav soudobých dějin, 2002.
- A Decade of American Foreign Policy. Basic Documents. 1941–1949, Washington 1950.
- Dimitrov and Stalin: 1934–1943. Letters from the Soviet archives. DALLIN, Alexander – FIRSOV, Fridrich I (eds.), New Haven, Yale University Press, 2000.
- Documents on British Foreign Policy, ser. II. vol. 12. London, Her Majesty's Stationery Office, 1976.
- Documents on International Affairs, 1947–1948. London, New York, 1952.
- Dokumenty a materiály k dějinám československo-sovětských vztahů, I–V. Praha, Academia, 1982–1990.
- d. 1., listopad 1917–srpen 1922, Praha, Academia, 1975;
- d. 2., srpen 1922–červen 1934, Praha, Academia, 1977;
- d. 3., červen 1934–březen 1939, Praha, Academia, 1979;
- d. 4., sv. 1., březen 1939–prosinec 1943, Praha, Academia, 1982;
- d. 4., sv. 2., prosinec 1943–květen 1945, Praha, Academia, 1984;
- d. 5., květen 1945–únor 1948, Praha, Academia, 1948.
- Dokumenty a materiály k dějinám československo-polských vztahů v letech 1944–1948. Praha 1985.
- Dokumenty československé zahraniční politiky:
- Vznik Československa 1918. K vyd. připravil Antonín Klimek, Heleba Nováčková, Milada Polišínská, Ivan Štoviček. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, 1994.
- Československo na pařížské mírové konferenci (1918–1920). Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Historický ústav AV ČR. K vyd. připravil Jindřich Dejmeke za spolupráce Jana Němečka, 2011.
- Československá zahraniční politika a vznik Malé dohody 1920–1921. Sv. 2. (1. červen–31. prosinec 1921). Edičně zpracovali Jindřich Dejmeke, František Kolář.
- Československá zahraniční politika a vznik Malé dohody 1920–1921. Sv. 1. (4. červen–31. květen 1921). Edičně zpracovali Jindřich Dejmeke, František Kolář.

- Československá zahraniční politika v roce 1936. Sv. 1 (1. leden 1936–31. srpen 1936).*
K vyd. připravil Jindřich Dejmek. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Univerzita Karlova v Praze, Historický ústav AV ČR, 2003.
- Československá zahraniční politika v roce 1936. Sv. 2 (1. září –31. prosinec 1936).*
K vyd. připravil Jindřich Dejmek, spolupráce Jan Němeček. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Univerzita Karlova v Praze, Historický ústav AV ČR, 2003.
- Československá zahraniční politika v roce 1937. Sv. I (1. leden–31. červenec 1937).*
K vydání připravil Jindřich Dejmek. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Historický ústav AV ČR, 2007.
- Československá zahraniční politika v roce 1937. Sv. II (1. srpen–31. prosinec 1937).*
K vydání připravil Jindřich Dejmek. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Historický ústav AV ČR, 2007.
- Československá zahraniční politika v roce 1938. Sv. 1. (1. leden–30. červen).* K vydání připravil Jindřich Dejmek. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Historický ústav AV ČR, 2000.
- Československá zahraniční politika v roce 1938. Sv. 2. (1. červenec–5. říjen 1938).*
K vydání připravil Jindřich Dejmek. Praha, Ústav mezinárodních vztahů – Historický ústav AV ČR, 2000.
- Od rozpadu Česko-Slovenska do uznání československé prozatímní vlády. (16. březen 1939–15. červen 1940).* Připravili, Jan Němeček, Jan Kuklík, Helena Nováčková a Ivan Šťovíček. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Univerzita Karlova v Praze – nakladatelství Karolinum, 2002.
- Od rozpadu Česko-Slovenska do uznání československé prozatímní vlády. Příloha: Zápis ze zasedání Československého národního výboru 1939–1940.* Připravili Jan Kuklík, Jan Němeček, Helena Nováčková. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Univerzita Karlova v Praze – nakladatelství Karolinum, 1999.
- Od uznání československé prozatímní vlády do vyhlášení válečného stavu Německu 1940– 1941. Sv. I. (1. květen–31. prosinec 1941).* K vyd. Připravili Jan Němeček, Jan Kuklík, Helena Nováčková a Ivan Šťovíček. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Historický ústav AV ČR, 2006
- Od uznání československé prozatímní vlády do vyhlášení válečného stavu Německu 1940-1941. Sv. II. (1. květen-31. prosinec 1941).* K vyd. připravil Jan Němeček, Jan Kuklík, Helena Nováčková a Ivan Šťovíček. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Historický ústav AV ČR, 2009.
- Československá zahraniční politika v roce 1942. Svazek I, (1. leden–31. červenec).*
K vydání připravili Jan Němeček, Jan Kuklík, Helena Nováčková a Ivan Šťovíček. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Historický ústav AV ČR, 2010.
- Československá zahraniční politika v roce 1942. Svazek II, (1. srpen–31. prosinec 1942).* K vydání připravili Jan Němeček, Jan Kuklík a Daniela Němečková. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, Historický ústav AV ČR, 2010.

- Československá zahraniční politika v roce 1943.* K vydání připravili Jan Němeček, Jan Kuklík, Blanka Jedličková a Daniela Němečková. Praha, Historický ústav AV ČR, 2016
- Československá zahraniční politika na sklonku války 1945: (1. leden – 16. květen 1945).* K vydání připravili Jan Němeček, Jan Kuklík, Blanka Jedličková a Daniela Němečková. Praha, Historický ústav AV ČR, 2015.
- Dokumenty k dějinám ruské a ukrajinské emigrace v Československé republice (1918–1939).* Sest. Běloševská, Ljuba – Sládek, Zdeněk s kolektivem autorů, Praha, Slovanský ústav 1998.
- Dokumenty i materiály kanuna vtoroj mirovoj vojny 1937–1939.* V 2 t. T. 1–2, Moskva, 1981.
- Dokumenty i plany razoblačajuščije „Plan Maršalla“ 1947–1950 g. g.* Moskva, 1951.
- Dokumenty po istorii Mjunchenskogo sgovora 1937–1939.* Moskva, MO, 1979.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom IV, Moskva, MO, 1960.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom VII, Moskva, MO, 1963.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom VIII, Moskva, MO, 1963.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom IX, Moskva, MO 1964.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XVI, Moskva, MO, 1970.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XIV, Moskva, MO, 1971.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XVII, Moskva, MO, 1971.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XVIII, Moskva, MO, 1973.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XX, Moskva, MO, 1976.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XXI, Moskva, MO, 1977.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XXII, 1939 g., kn. 1, Moskva, MO, 1991.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XXII, 1939 g., kn. 2, Moskva, MO, 1992.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XXIII, kn. 1, Moskva, MO, 1995.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XXIII, kn. 2, Č. 1–2, Moskva, MO, 1998.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XXIV, kn. 1, Moskva, MO, 2016.
- Dokumenty vněšnej politiki SSSR.* Tom XXVI, kn. 2, Moskva, MO, 2016.
- The European Recovery Program. Basic Documents and Backgrounds Informations,* Washington 1947.
- Les événements survenus en France de 1933 à 1945.* I, Paris 1947.
- Fašizm, opasnosť vojny i zadači kommunističeskich partij. Tezisy prinjatyje XIII plenumom IKKI po dokladu t. Kuusinena. In: *XIII Plenum IKKI. Stenografičeskij otčet,* Moskva, Politzdat, 1934 (dále XIII plenum), s. 589–595.
- Foreign Relations of the United States. The Paris Peace Conference. 1919, V. III, God krizisa. Dokumenty i materialy.* Moskva 1990, d. 1.
- GOTTWALD, Klement: *Sebrané spisy.* III., IV. d., V. d., VIII. d., Praha, Státní nakladatelství politické literatury, 1953.

- GULAG (*Glavnoje upravlenije lagerej*) 1917–1960. *Dokumenty*. Moskva Rosspen 2000.
- HEDELER, Wladislaw – VATLIN, Alexander (eds.), *Die Weltpartei aus Moskau. Der Gründungskongress*, Berlin, Akademie Verlag, 2008.
- JECH, Karel – KAPLAN, Karel (eds.), *Dekrety prezidenta republiky 1940–1945. Dokumenty*. Díl I. Brno, 1995.
- KENNAN, Georgie Francis (X), *The Sources of Soviet Conduct*, in: *Soviet Foreign Policy, 1917–1991. Classic and Contemporary Issues*. FLERON, Jr. Frederic J. – HOFFMANN, Erik P. – LAIRD, Robin F. (eds.), New Brunswick/London, Aldine Transactions, 2006, s. 313–326.
- LITERA, Bohuslav – WANNER, Jan, *Přeměny Rudé armády a sovětské strategické plány 1931–1941. Dokumenty a materiály. Slovanské historické studie 26*. Praha 2000,
- Mr. X, *The Sources of Soviet Conduct, Foreign Affairs*, July 1947, vol. 25, no. 4, s. 565–576.
- Komintern protiv fašizma. Dokumenty*, Moskva 1999.
- Kommunističeskij Internacional i ideja mirovoj revoljucii*. Moskva, Nauka, 1998.
- Komintern i vtoraja mirovaja vojna*. Moskva, Nauka, 1994.
- Krvavá kniha. Část 1. Dokumenty k polské okupaci v ukrajinském území haličském. Rok 1918 až do prosince 1919*. Praha 1920.
- Masaryk a Beneš ve svých dopisech z dob pařížských mírových jednání v roce 1919. část II.*, Zdeněk Šolle (ed.), Praha 1994.
- Mezinárodní konference 1943–1945, Dokumenty*. R. Kvaček (ed.). Praha, Svoboda, 1985.
- Mnichov v dokumentech*. II, Praha, NPL, 1958.
- Na pomoc československému lidu. Dokumenty o československo-sovětském přátelství z let 1938–1945*. Usp. Amort, Čestmír, Praha 1960.
- Na prijome u Stalina. Tetradi (žurnaly) zapisej lic, prinjatych I. V. Stalinym (1924–1953)*. Moskva, Novyj chronograf, 2008.
- NEVEŽIN, Vladimir Alexandrovič: *Zastolnyje reči Stalina. Dokumenty i materialy*. Moskva – Skt. Peterburg, AIRO-XX, 2003.
- NOVÁČKOVÁ, Helena – ŠŤOVÍČEK, Ivan – HUBENÝ, David, Hubert Ripka: *Záznaky o rozhovorech s Edvardem Benešem 1932–1938. Dok. č. 4*, In *Paginae historiae*, 20, 2012, s. 85.
- Nové dokumenty k historii Mnichova*. Praha, NPL, 1958.
- Ob osnovnych zadačach Kommunističeskogo Internacionala. Vtoroj kongress Kominterna, ijuľ–August 1920 g.*, Moskva 1934.
- Papers relating to the Foreign Relations of the United States. The Paris Peace Conference. 1919*, vol. 4, Washington, U. S. Government Printing Office, 1943.
- Papers relating to the Foreign Relations of the United States, The Paris Peace Conference 1919*, vol. 6, Washington, U. S. Government Printing Office, 1943.

- Papers relating to the Foreign Relations of the United States* (dále FRUS), *Diplomatic Papers 1945*, Vol. IV. Europe, Washington, U. S. Government Printing Office, 1968.
- Politbjuro CK RKP(b)-VKP(b) i Jevropa. Rešenija „osoboj papki“*. Moskva 2001.
- Politbjuro CK RKP(b)-VKP(b), povestki dnja zasedanij. 1919–1952. Katalog*, t. 1., 1919–1929, Moskva 2000
- Pražské dohody 1945–1947. Sborník dokumentů*. Kaplan, Karel – Jičín, Rudolf (eds.), Praha, Ústav pro soudobé dějiny, 1992.
- PREČAN, Vilém (ed.), *Slovenské národné povstanie. Dokumenty*. Bratislava 1965.
- PREČAN, Vilém, „Iz dnevnika V. A. Zorina“. Záznamy o rozhovorech sovětského velvyslance s českými a slovenskými politiky v dubnu 1945 v Košicích. *Česko-slovenská historická ročenka*, 2000, s. 247–297.
- Protifašistický a národně osvobozenecý boj českého a slovenského lidu 1938–1945. Edice dokumentů*, Usp. Kubátová, Ludmila – Malá, Irena – Soukup, Jaroslav – Vrbata, Jaroslav, I. díl, Mnichov a březnová tragédie. 3. sv., č. 1., Po Mnichovu. Období 1. 10. 1938–20. 10. 1938, Praha 1985.
- Sborník dokumentů k dějinám KSČ v letech 1938–1945*, I. díl, s. 1–18, Praha 1965.
- Souhrnná hlášení presidia pražského místodržitelství o protistátní, protirakouské a protiválečné činnosti v Čechách 1915–1918*, Praha 1957.
- Sověščanija Kominforma. 1947, 1948, 1949. Dokumenty i materialy*. Moskva, Rosspen, 1998.
- Sovetsko-amerikanskije otnošenija. Gody nepriznanija 1918–1926*. Moskva 2002.
- Soviet Documents on foreign policy*, sv. II. Degras, Jane (ed.). London 1952.
- SSSR i germanskij vopros. 1941–1949 gg. Dokumenty*. t. 1, Moskva 1996.
- Státní hospodářství za války a po revoluci. Výklad ministra financí Vavro Šrobára k státnímu rozpočtu na rok 1946 a průvodní zpráva ministerstva financí*, Praha, Nákladem ministerstva financí 1946.
- Stenografičskij otčet VI Kongresa Kominterna. Vypusk VI, Tezisy, rezoljucii, postanovlenija, vozzvanija*, Moskva-Leningrad 1929.
- Tisk Národního shromáždění č. 2746/1920, č. 2809/1920*.
- Truman Administration: A Documentary History*. Bernstein, B. J., Matusow, A. J. (eds.), New York/ London, 1966.
- Vznik Československa 1918: Dokumenty československé zahraniční politiky*. Klimek, Antonín (ed.), Praha 1994.
- Založení KSČ. Sborník dokumentů ke vzniku a založení KSČ (1917–1924)*, Praha 1954.
- Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně, I. (1940–1941)*. Němeček, Jan – Štoviček, Ivan – Nováčková, Helena – Kuklík, Jan (eds.), Praha, Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i./ Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR, v. v. i., 2008.
- Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně, III. 1 (leden–červen 1943)*. Němeček, Jan – Štoviček, Ivan – Nováčková, Helena – Kuklík, Jan (eds.), Praha, Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i./ Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR, v. v. i., 2012.

Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně, III. 2 (červenec–prosinec 1943). Němeček, Jan – Štoviček, Ivan – Nováčková, Helena – Kuklík, Jan (eds.), Praha Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i./ Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR, v. v. i., 2013.

Z protokolů schůzí první československé vlády 1918–1919. Praha 1974.

Lexikony, soupisy pramenů, příručky, výstavní katalogy

- BABKA, Lukáš (usp.), *Soupis pramenů k dějinám národů Ruska, Ukrajiny a Běloruska do roku 1945 z archivů České republiky.* D. I. Státní ústřední archiv. Praha 2002. D. II. Archivy středočeského kraje a Archiv hlavního města Prahy, Praha 2003.
- BĀTHA, František (usp.), *Rossica v Literárním archivu Národního muzea.* Praha 1962.
- Biographisches Handbuch zur Geschichte der Kommunistischen Internationale. Ein deutsch-russisches Projekt.* Hrsg. von Michael Buckmiller und Klaus Meschkat, Berlin, Akademie Verlag, 2007. Inkl. Datenbank (CD).
- Československé legie v Rusku 1914–1920.* Katalog výstavy pořádané Správou Pražského hradu, Ministerstvem vnitra – Odborem archivní správy a spisové služby, Federální archivní agenturou Ruské federace, Vojenským ústředním archivem v Praze, Ruským státním vojenským archivem v Moskvě a Vojenským historickým ústavem v Praze. Praha, Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2008.
- DREYFUS, Michel – HUBER, Peter – PENNETIER, Claude – STUDER, Brigitte – WEHENKEL, Henri – WOLIKOW, Serge, *Le Komintern, l'histoire et les hommes: Dictionnaire biographique de l'Internationale communiste en France, en Belgique, au Luxembourg, en Suisse et à Moscou (1919–1943).* Paris, Les Éditions de l'Atelier.
- Mjunchen-na poroge katastrofy: katalog istoriko-dokumentalnoj vystavki,* Moskva, Kučkovo pole Muzeon, 2018.
- Na prijome u Stalina. Tetradi (žurnaly) zapisej lic, prinjatych I. V. Staliny (1924–1953 gg.).* Spravočnik. Naučnyj red. A. A. Černobajev, Moskva 2008.
- Politbjuro CK RKP(b)–VKP(b), povestki dnja zasedanij. 1919–1952. Katalog, t. 1., 1919–1929,* Moskva 2000,
- Práce ruské, ukrajinské a běloruské emigrace vydané v Československu 1918–1945* (Bibliografie s bibliografickými údaji o autorech.) Praha 1996.
- Putevoditel' po fondam i kollekcijam ličnogo proischoždenija.* Moskva 1996.
- Rossijskij gosudarstvennyj archiv socialno – političeskoj istorii. Kratkij spravočnik. Spravočno–informacionnyje materialy k dokumentalnym i muzejnym fondam* RGASPI. Moskva 2004.
- TOMEŠ, Josef a kol. (red.), *Český biografický slovník XX. století. D. I.–III.* Praha – Litomyšl 1999.

Velikaja Otečestvennaja bez grifa sekretnosti. Kniga poter. Novejšeje spravocnoje izdanije. Krivošejev, G. F. – Andronnikov, V. M. – Burikov, P. D. – Gurkin V. V., Moskva 2010.

Dobová literatura

- ALEKSEJEV, Nikolaj N., *Na puti k buduščej Rossii. (Sovetskij stroj i jego političeskije vozmožnosti)*, Pariž 1927.
- BARNES, Harry Elmer – BECKER, Howard, *Social Thought from Lore to Science.* Boston etc. D. C. Heath and Company, 1938, Vol. 1–2.
- BENEŠ, Edvard, *Boj o mír a bezpečnost státu: československá zahraniční politika v projevech ministra Dra Ed. Beneše, 1924–1933.* Praha, Orbis, 1934.
- BENEŠ, Edvard, *Demokracie dnes a zítra.* Praha, Čin, 1946.
- BENEŠ, Edvard, *Do nového života republiky. Tři projevy presidenta Dr. E. Beneše na osvobozené půdě vlasti,* Praha 1945, s. 4–6.
- BENEŠ, Edvard, *Nová slovanská politika.* Londýn 1943.
- BENEŠ, Edvard, *Problémy nové Evropy a zahraniční politika československá. Projevy a úvahy z roků 1919–1924.* Praha 1924.
- BENEŠ, Edvard, *Problémy nové Evropy: Projevy a úvahy z r. 1919–1924.* Praha 1924.
- BENEŠ, Edvard, *Projevy – články – rozhovory 1935–1938.* Praha 2006.
- BENEŠ, Edvard, *Republika Československá a její postavení v Evropě.* In: BENEŠ, Edvard, *Projev presidenta republiky na Staroměstském náměstí v Praze 16. května 1945.* Praha 1945.
- BENEŠ, Edvard: *Světová válka a naše revoluce: vzpomínky a úvahy z bojů za svobodu národa. I–III,* Praha 1927–1928.
- BENEŠ, Edvard, *Úvahy o slovanství.* Praha, Orbis, 1946.
- BERGER, Oldřich, *Velké dílo. Hospodářsko-politický profil československého znárodnění.* Praha 1946.
- BEVERIDGE, Janet, *Beveridge and His Plan.* London 1942.
- BEVERIDGE, William Henry, *Report on Social Insurance and Allied Services.* London 1942.
- BLÁHA, Inocenc, Arnošt, *Die Zeitgenössische tschechische Soziologie. Jahrbuch für Soziologie,* 1926, II, s. 441–461.
- BRUCE–LOCKHART, Robert. H., *The Second Exil of Edvard Beneš. Slavonic and East European Review,* vol. XXVIII, 1949, č. 70.
- DIMITROV, Georgi, *Dnevník (9 mart 1933–6 fevruari 1949),* Sofija 1997.
- DIMITROFF, Georgi, *Tagebücher 1933–1943.* Hrsg. von Bernhard H. Bayerlein. *Aus Russischen und Bulgarischen von Wladislaw Hedeler u. Birgitt Schliewenz,* Berlin, Aufbau-Verlag, 2000.

- DIMITROV, Georgi, *The Diary of Georgi Dimitrov 1933–1949*. Introduced and edited by Ivo Banac, New Haven/ London 2003.
- DRAGOMIRECKIJ, V. S., *Čechoslovaki v Rossii 1914–1918*. Paříž – Praha 1928.
- DVORSKÝ, Viktor, *Země Podkarpatská Rus. Osm přednášek o Podkarpatské Rusi*. Praha, 1925.
- ERICKSON, John, *The Road to Stalingrad. Stalin's War with Germany*. London 1993.
- FREUND, Ladislav (L. FREJKA), *Problémy poválečné výstavby. Čechoslovák*. 1944, č. 6, (11. 6. 1944). Přetisk z časopisu demokratických Němců z Československa Einheit.
- GIDE, André, *Retour de l'U.R.S.S.*, Paris, Gallimard, 1936. České vydání, týž, *Návrat ze Sovětského svazu*. Praha, Družstevní práce, 1936.
- GIDE, André, *Retuše k mému návratu ze Sovětského svazu*. Praha, Julius Albert, 1937.
- GOTTWALD, Klement, *Spisy*. sv. IV, Praha, SNPL, 1953.
- GOTTWALD, Klement, *Spisy*. sv. V, Praha, SNPL, 1953.
- GOTTWALD, Klement, *Spisy*. sv. XII, Praha, SNPL, 1955
- GOTTWALD, Klement, *Spisy*. sv. XIII, Praha, SNPL, 1957.
- VÁVRA, E. (a GRÉGR, J.), *Pouť Slovanův do Ruska roku 1867*. Praha, 1867.
- HAYEK, Friedrich August von, *The Constitution of Liberty*. 3 vols., London 1960.
- HOETZSCH, Otto, *Geschichte Russlands*. Leipzig, Verlag von Quelle & Meyer, 1927.
- HUDEC, Josef, *Ruská revoluce, I: Od revolučních dnů březnových k agitaci Leninově*. Praha 1920.
- CHALUPNÝ, Emanuel, *Německý problém a bezpečnost světa*. Praha, Samcovo knihkupectví, 1947.
- CHARAUDY, Jean Baptiste A., *La France en 1889*. 2. vyd, Paris, 1889.
- CHMELA, Leopold, *Hospodářská okupace Československa, její metody a důsledky*. Praha 1946.
- JIRÁSEK, Josef, *Češi, Slováci a Rusko. Studie vzájemných vztahů československo-ruských od r. 1867 do počátku světové války*. Praha, Vesmír, 1933.
- KADLEC, Vladimír, *Kritika Engliše a jeho hospodářských soustav*. Praha 1948.
- KEYNES, John Maynard, *The Economic Consequences of the Peace*. London 1919.
- KEYNES, John Maynard, *How to Pay for the War*. London 1940.
- KOPECKÝ, Václav, *Gottwald v Moskvě*. Praha 1948.
- KOTOMKIN, A., *O Čechoslovackich Legionerach v Sibiri*. Paříž, 1930.
- KRAMÁŘ, Karel, *České státní právo*. Praha 1896.
- KRAMÁŘ, Karel, *Ústava Slovanské říše, příloha*. KRAMÁŘ. Karel, Dr.: *Ruská krise*. Praha, Tiskem a nákladem Pražské akciové tiskárny, 1921, s. 635–636.
- KRAMÁŘ. Karel, Dr., *Ruská krise*. Praha, Tiskem a nákladem Pražské akciové tiskárny, 1921.
- KRAMÁŘ, Karel, *Národní listy*. 1920, č. 1, s. 1. Rusky in: *Slavjanskaja zarja*. 9. 1. 1920.
- KRAMÁŘ, Karel, *Slovanská zrada je dokonána. Národní listy*. 10. 6. 1934.

- KUKLÍK, Jan – NĚMEČEK, Jan, Britský velvyslanec v Praze P. B. Nichols a stažení amerických a sovětských jednotek z Československa v roce 1945. In: *Historie prožité minulosti. K šedesátinám Oldřicha Tuhy*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2010 s. 155–171.
- LENIN, Vladimír Iljič, *Spisy*. Sv. 28, Praha, Svoboda, 1987.
- LOCKHART, Robert Bruce, The Second Exil of Edvard Beneš. *Slavonic and East European Review*. vol. XXVIII, 1949, č. 70, s. 58.
- MAGEROVSKIJ, L., Ruská emigrace, *Ročenka Republiky Československé*. 1928. Praha, 1928, s. 364–367.
- MASARIK, Tomas, Garrigue, *Rossija i Jevropa. Esse o duchovnyh tečenijach v Rossii*. T. I–III, Sankt Peterburg, Izdatelstvo Russkogo Christianskogo gumanitarnogo instituta, 2003.
- MASARYK, Tomáš Garrigue, *Cesta demokracie. Soubor projevů za republiky*. 1. 1918–1920, Praha 1933.
- MASARYK, Tomáš Garrigue, *Die philosophischen und soziologischen Grundlagen des Marxismus. Studien zur sozialen Frage*. Wien, Carl Konegen, 1899.
- MASARYK, Tomáš Garrigue, *Masaryk a revoluční armáda. Masarykovy projevy k legiím a o legiích v zahraniční revoluci*. Praha 1922.
- MASARYK, Tomáš Garrigue *O bolševictví*. Praha, Evropský kulturní klub, 1990, 1. vydání, Praha 1921.
- MASARYK, Tomáš Garrigue, *Otázka sociální. Základy marxismu sociologické a filosofické*. Praha, Laichter, 1898. Další vydání: 2 díly, Praha, Laichter, 1948.
- MASARYK, Tomáš Garrigue, *Rusko a Evropa*. Sv. 1–3, Praha, Ústav T. G. Masaryka, 1995–1996.
- MASARYK, Tomáš Garrigue, *Sovětské Rusko a my*. Praha 1921.
- MASARYK, Tomáš Garrigue, *Sovětské Rusko a my*, TÝŽ, *O bolševictví*. Praha, Evropský kulturní klub, 1990, s. 35–73.
- MASARYK, Tomáš Garrigue, *Světová revoluce: za války a ve válce 1914–1918*. Praha, Orbis, 1925.
- MASARYK, Tomáš Garrigue – BENEŠ, Edvard, *Otevřít Rusko Evropě, dvě statě k ruské otázce roku 1922*. Praha 1992.
- MASARYK, Tomáš Garrigue, *Válka a revoluce: Články – memoranda – přednášky – rozhovory 1914–1916*. Praha 2005.
- MASARYK, Tomáš Garrigue, *Vývoj evropské společnosti v devatenáctém století, in: Masarykův sborník: časopis pro studium života a díla T. G. Masaryka*. Roč. II, Praha 1926–27, s. 116–132.
- MEHNERT, Klaus, *Ein Deutscher in der Welt. Erinnerungen 1906–1981*. Stuttgart, Deutsche Verlags-Anstalt, 1981.
- MELMUKA, V. V., *Pozemková reforma v Podkarpatské Rusi*. Užhorod 1921.
- MOLOTOV, Vjačeslav Michajlovič, *Otázky zahraniční politiky. Řeči a projevy. Duben 1945–červenec 1948*. Praha 1949.

- NAUMANN, Friedrich, *Mitteleuropa*. Berlin, Reimer, 1915.
- NAVRÁTIL, František O., *Rusko*. Kdyně, 1926.
- NEČAS, Jaromír, *Politická situace na Podkarpatské Rusi*. (Rok 1921), Praha, Česká expedice, 1997.
- PAPOUŠEK, Jaroslav, *Československo, SSSR a Německo. Je Československo výpadní branou bolševismu?* Praha, 1936.
- PATEJDL, J., *Sibiřská anabaze*. Praha 1923.
- PEŠKA, Zdeněk, *Z dějin politické filosofie*. Praha, 1929.
- Pout' Slovanů do Ruska roku 1867 a její význam*. Praha, 1867.
- RIPKA, Hubert, *Zahraniční obchod se Svazem SSR. Zahraniční obchod*, č. 23, 1. 12. 1946, s. 2–8.
- SERGE, Victor, *Destiny of a Revolution*. London, Hutchinson, 1937.
- SERGE, Victor, *Birth of Our Power*. New York, Doubleday, 1967.
- SLAVÍK, Jan, *Lenin*. Praha, Melantrich, 1934.
- SNOWDEN, Phillip, Ethel, *Through Bolshevik Russia*. New York and London, Cassell, 1920.
- SOUKUP, Jaroslav, *Revoluce práce*. Praha, 1939.
- STALIN, Josif Vissarionovič, *Spisy*. Sv. 9, Praha, SNPL, 1952.
- STALIN, Josif Vissarionovič, *Spisy*. Sv. 10, Praha, SNPL, 1952.
- STETTINIUS, E. R.: *Roosevelt and the Russians. The Yalta Conference*. New York 1949.
- STIMSON, Harry and BUNDY, M., *On Active Service in Peace and War*. New York 1948.
- STRUVE, Petr Bernardovič, *Vozroždenije (Pariž)* 14. 8. 1926.
- ŠEBA, Jan, *Rusko a Malá dohoda v politice světové*. Praha 1936.
- TÁBORSKÝ, Eduard, *Pravda zvítězila. Deník druhého zahraničního odboje*. Praha 1947.
- TOBOLKA, Zdeněk, *Politické dějiny československého národa od r. 1848 až do dnešní doby, d. III., č. 2 1891–1914*. Praha, Nákladem „Československého kompasu“, tiskařské a vydavatelské akc. spol., 1936.
- TROCKIJ, Lev Davidovič, *Zrazená revoluce*. Brno 1995.
- TRUBECKOJ, Nikolaj. S., *Jevropa i čelovečestvo*. Sofia 1920.
- TUCHAČEVSKIJ, Michail Nikolajevič, *Vybrané spisy*. Praha 1966.
- ULJANOV, I. I., *Oktjabrskaja revoljucija i vojennoplennyje. Proletarskaja revoljucija* 1929, č. 7., s. 95–100.
- VÁVRA, Emanuel (a GRÉGR, Julius), *Pout' Slovanův do Ruska roku 1867 a její význam*. Praha, 1867.
- WERSTADT, Jaroslav, *Politické plány Mafie v prvním roce války. Nová revoluce* 6, 1930, č. 4.
- WIECZORKIEWICZ, Pawel, *Lanciuch smierci. Czystka w Armii Czerwonej, 1937–1939*. Warszawa 2002.

ŽALSKÝ, Josef, Je SSSR připraven na válku? *Branná politika*, č. 19, roč. I., 1938, s. 299–300.

Statistiky

Annuaire statistique de commerce des armes et des munitions. Genève, roč. 9 (1933)–14 (1938).

Historická statistická ročenka ČSSR. Praha 1985.

Obzor vnešnej trgovli Rossii po Jevropejskim i Aziatskim granicam za 1914 g. Skt. Peterburg 1915.

Roční statistická ročenka Republiky Československé. Praha 1936.

Statistika zahraničního obchodu, řada III, ČSÚ, 1946–1949, Praha 1949.

Statistická příručka ČSR. Praha 1948.

Štatistická ročenka Slovenska. Bratislava 1947.

Vnešnjaja trgovlja po stranam naznačenija i proischoždenija tovarov za 1881–1899 gg., Skt. Peterburg, 1902, č. 1, s. 2–5.

Vnešnjaja trgovlja Rossii v 1909–1917 godach i ceny na tovary na vnutrennem rynke. Trudy centralnogo Statističeskogo Upravlenija, tom VII, vypusk 2, Moskva 1922.

Vnešnjaja trgovlja SSSR. Sbornik dokumentov. Moskva, Vneštorgizdat, 1928.

Vnešnjaja trgovlja SSSR za 1918–1940 gg. Statističeskij obzor. Moskva 1960.

Československý průmysl. R. 1945

Zahraníční obchod Čech, Moravy a Slezska bez pohraničí v roce 1944 a za období leden–duben 1945. Praha 1945.

Zahraníční obchod republiky československé za dobu od května do konce roku 1945. Praha 1947.

Deníky, paměti, sbírky projevů

BENEŠ, Edvard, *E. Beneš národu. Z projevů presidenta republiky v letech 1945–1946*. Praha, Orbis, 1946.

BENEŠ, Edvard, *Paměti. Od Mnichova k nové válce a k novému vítězství*. Praha, Orbis, 1947.

BENEŠ, Edvard, *Světová válka a naše revoluce*. I–III, Praha, Orbis a Čin, 1927, 1928, 1928.

BENEŠ, Edvard, *Řeč o problému podkarpatoruském a jeho vztahu k Československé republice. Podkarpatská Rus z hlediska mezinárodní politiky*. Praha, Orbis 1934.

BENEŠ, Edvard, *Šest let exilu a druhé světové války: řeči, projevy a dokumenty z r. 1938–1945*. Praha, Družstevní práce, Orbis, 1946.

- BESEDOVSKIJ, Grigorij Z., *Paměti sovětského diplomata (Cestou k Thermidoru)*. I.–II. díl, Praha, J. Otto, 1930.
- BUDÍN, Stanislav, *Jak to vlastně bylo*. Praha, TORST, 2007.
- ČERNÝ, Václav, *Paměti I, 1921–1938*. Praha, Melantrich, 1994; TÝŽ, *Paměti III, 1945–1972*. Praha, Melantrich, 1992.
- DIENSTBIER, Jiří, *Od snění k realitě (vzpomínky z let 1989–1999)*. Praha 1999.
- DJILAS, Milovan, *Conversations with Stalin*. New York 1962.
- DRTINA, Prokop, *Československo můj osud, d. II., kn. 1. Emigrací k vítězství, kn. 2. Rok 1947–únor 1948*. Praha, Melantrich, 1992.
- FAJTL, František, *První doma*. Praha 1980.
- FEIERABEND, Ladislav K., *Politické vzpomínky, díl II, Ve vládě v exilu*. Brno, Atlantis, 1994.
- FEIERABEND, Ladislav K., *Politické vzpomínky, díl III, Beneš mezi Washingtonem a Moskvou. Vzpomínky z londýnské vlády. (Od jara 1943 do jara 1944)*. Brno, Atlantis, 1996.
- FIERLINGER, Zdeněk, *Ve službách ČSR. Paměti z druhého zahraničního odboje, d. 1–2*. Praha, Svoboda, 1949.
- CHURCHILL, Winston, Spencer, *The Second World War, Vol. VI, Triumph and Tragedy*. London 1954.
- CHURCHILL, Winston, Spencer, *Světová válka, d. VI. Triumf a tragédie*. Praha, Nakladatelství Lidových novin, 1995.
- JEŽEK, František, Z paměti o mnichovské krizi 1938, *HaV*, 1969, s. 674–701.
- JEŽEK, František, *Mnichovská krize. Memoárové oznámky na okraj tragických dnů utrpení a hanby*. Praha, Masarykův ústav AV ČR/ Nakladatelství Lidové noviny, 2016.
- KENNAN, George Frost, *Memoirs 1925–1950*. Boston, 1967.
- KOCIÁN, Jiří – VÁCHOVÁ, J. (ed.), *Nezveřejněné projevy prezidenta Beneše. Rok 1946. Sv. 1., 2*, Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1995.
- KARPOV, Vladimír, Vasiljevič, *Generál: Poslední bitvy. 3. část*. Praha, Naše vojsko, 1987.
- KONĚV, Stěpan Ivanovič, *Čtyřicátý pátý*. Praha, Svoboda, 1970.
- KONEV, Stěpan Ivanovič, *Sorok pjatyj, 2. vydání*. Moskva, Vojennoje izdatelstvo, 1970.
- KONĚV, Stepan Ivanovič, *Zapiski komandujuščego frontom 1943–1945, 4. vydání*. Moskva, Nauka, 1985.
- KUSÁK, Alexej, *Stalin – horor 20. století*. Praha, Svěpomoc 1991.
- LAŠŤOVIČKA, Bohuslav, *V Londýně za války. Zápas o novou ČSR*. Praha 1978.
- LIBERDA, Vladimír, *Otec totalitarismu*. Opava, Optys, 1993.
- MAJSKIJ, Ivan Mojsejevič, *Dnevník diplomata. London 1934–1943, V dvouh knihách*. Moskva, Nauka, 2006.
- MAJSKIJ, Ivan Mojsejevič, *Vospominanija sovetskogo posla*. Moskva 1964.

- MASAŘÍK, Hubert, *V proměnách Evropy. Paměti československého diplomata*. Praha – Litomyšl 2002.
- MASTNÝ, Vojtěch, *Vzpomínky diplomata. Ze vzpomínek a dokumentů československého vyslance*. Praha, 1997.
- MEHNERT, Klaus, *Ein Deutscher in der Welt. Erinnerungen 1906–1981*. Stuttgart, Deutsche Verlags-Anstalt, 1981.
- MELMUKA, V. V. *Pozemková reforma v Podkarpatské Rusi*. Užhorod 1921.
- MILJUKOV, Pavel Nikolajevič, *Vospominanija*. Moskva, PROZAIK, 2017.
- MOLOTOV, Vjačeslav Michajlovič, *Otázky zahraniční politiky. Řeči a projevy. Duben 1945–červenec 1948*. Praha, Svoboda, 1949.
- MOSKALENKO, Kirill Semjonovič, *Na jihu západním směru 1943–1945. kniha 2*. Praha, Svoboda, 1976.
- PATEJDL, Josef, *Sibiřská anabaze*. Praha 1923.
- RIPKA, Hubert, *Le coup de Prague*. Paris 1949.
- RIPKA, Hubert, *Únorová tragédie. Svědectví přímého účastníka*. Praha, Atlantis, 1995.
- SLAVÍK, Jan, *Lenin*. Praha, Melantrich, 1934.
- SMUTNÝ, Jaromír, *Svědectví prezidentova kancléře*. Praha, Mladá fronta, 1996.
- SVOBODA, Ludvík, *Z Buzuluku do Prahy*. Praha, Naše vojsko, 1985.
- ŠEDIVÝ, Jaroslav, *Černínský palác v roce nula (ze zákulisí polistopadové zahraniční politiky)*. Praha, Ivo Železný, 1997.
- ŠTEMENKO, Sergej Michajlovič, *General'nyj štab v gody vojny*. Moskva 1989.
- ŠVERMOVÁ, Marie, *Vzpomínky*. Praha, Nakladatelství Futura, 2008.
- TÁBORSKÝ, Eduard, *Pravda zvítězila. Deník druhého zahraničního odboje*. Praha 1947.
- TÁBORSKÝ, Eduard, *President E. Beneš between West and East 1938–1948*. Stanford 1981, upravená česká verze, TÝŽ, *Prezident Beneš mezi Západem a Východem*. Praha, Mladá fronta, 1993.
- TRUMAN, Harry, *Memoirs of Harry S. Truman, Vol I. Year of Decision*. New York, Signet Books 1965.
- URSÍNÝ, Ján, *Z môjho života (Príspevok k vývoju slovenskej národnej myšlienky)*. Martin 2000.
- WOODBIDGE, George, *UNRRA. The History of the United Nations Relief and Rehabilitation Administration*, sv. 1–3. New York 1950.
- ZACHAROV, M. V., *General'nyj štab v predvojennyje gody*. Moskva 1989.

Odborná literatura

- ABEL-SMITH, Brian, *The Beveridge Report: Its origins and outcomes*, Blackwell Synergy. *Social Security Review*, vol. 45, 1992, January, issue 1–2, s. 5–16.

- AMORT, Čestmír s kolektivem, *Přehled dějin Československo-sovětských vztahů v údobí 1917–1939*. Praha, Academia 1975.
- ANDIC, V. E., The Economic Aspects of Aid to Russian and Ukrainian Refugee Schollars in Czechoslovakia. *Journal of Central European Affairs*, vol. XXI, 2, July 1951, s. 176–187.
- ANDREW, Christopher, *Secret Service. The Making of the British Intelligence Community*. London 1985.
- AUSKÝ, Stanislav, *Vojska generála Vlasova v Čechách: Kniha o nepochopení a zradě*. 68 Publishers, Toronto, 1980; TÝŽ, Praha, Vyšehrad, 1992, 1996 a 2005.
- BALCAR, Jaromír – KUČERA, Jaroslav, *Von der Rüstkammer des Reiches zum Maschinenwerk des Sozialismus: Wirtschaftslenkung in Böhmen und Mähren 1938 bis 1953*. Göttingen 2013.
- BANKOWICZ, Marek, *Kritikové marxismu*. Praha, Barrister & Principal, 2013.
- BARNOVSKÝ, Michal, K otázke hospodárskej spolupráce Československa s európskymi socialistickými krajinami (1945–1953). *Slovanské štúdie*, XV, 1973. Bratislava.
- BARNOVSKÝ, Michal, Odvlečení občanov ČSR zo Slovenska do pracovných táborov v ZSRR v rokoch 1944–1945. In: PEŠEK, Jan (ed.), *V tieni totality. Perzekúcie na Slovensku v začiatkoch komunistickej totality* Bratislava 1996, s. 10–21.
- BĚLOŠEVSKÁ, Ljuba – SLÁDEK, Zdeněk (ed.), *Karel Kramář. Studie a dokumenty k 65. výročí jeho úmrtí*. Praha 2003.
- BENKO, Juraj, Obraz sovietskeho Ruska a jeho funkcia v slovenskom ľavicovom diskurze (1917–1921). *Bolševismus, komunismus a radikální socialismus v Československu*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Sv. 5, (2005), s. 42–65.
- BENKO, Juraj, K možnostiam, metódam a prostriedkom činnosti Kominterny v strednej Európe v prvých rokoch existencie (1919–1922): Na hranici legality a ilegality. In: *Radikálny socializmus a komunizmus na Slovensku (1918–1989). Spoločnosť medzi demokraciou a totalitou*. Banská Bystrica 2007, 11–25.
- BENKO, Juraj, *Bolševizmus medzi Východom a Západom (1900–1920)*. Bratislava, Historický ústav SAV v Prodamu, 2012.
- BENKO, Juraj, Sovietske Rusko, Kominternu a financovanie komunistického hnutia v strednej Európe 1917–1922. *Český a slovenský komunizmus (1921–2011)*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR : Ústav pro studium totalitních režimů, 2012 s. 317–332.
- BENKO, Juraj, Revolúcia a diplomacia: misie sovietskeho Ruska v strednej Európe v prvom roku po bolševickom prevrate (1917–1918). *Ideológia naprieč hranicami: myslenkove transfery v Europe a na Slovensku v 1. polovici 20. storočia*. Bratislava, Veda, 2015 s. 27–50.
- BERÁNEK, Jan, Vstup Sovětského svazu do Společnosti národů. *SlPř* 72, 1986, č. 2, s. 168–176.

- BERGMANN, Theodor – HEDELER, Wladislaw – KESSLER, Mario – SCHÄFER, Gert (Hrsg.), *Der Widerschein der Russischen Revolution : Ein kritischer Rückblick auf 1917 und die Folgen*. Hamburg 1997.
- BÍLEK, Jiří, Vojenské aspekty čs.-polského sporu o Těšínsko v roce 1945 (Vyhrocení situace v červnu 1945). *HaV* 48, 1999, č. 2, s. 325–356.
- BÍLEK, Jiří, Vojenské aspekty čs.-polského sporu o Těšínsko v roce 1945 (Od ozbrojených zámyslů k politickému řešení), *HaV* 49, 2000, č. 2, s. 233–265.
- BISCHOF, Anna, Das Nationalunternehmen Jáchymov. Die Uranerzindustrie in den Zukunftsvorstellungen tschechoslovakischer Politiker nach dem Zweiten Weltkrieg. In: *Zukunftsvorstellungen und staatliche Planung im Sozialismus: Die Tschechoslowakei im ostmitteleuropäischen Kontext 1945–1989*. Vorträge der Tagung des Collegium Carolinum in Bad Wiessee vom 22. bis 25. November 2007. München, R. Oldenbourg Verlag 2010, s. 115–135.
- BLAŽEK, Jiří – PAŘÍZKOVÁ, Ivana, (eds.), *Prof. JUDr. Karel Engliš. Státník, vědec, pedagog*. Brno 2011.
- BLODIG, Vojtěch, Československé politické strany a podpora německé emigrace ve třicátých letech. *Paginae historiae* 6, 1998, 127–138.
- BOJKO, Alexandr – GONĚC, Vladimír: *Nejnovější dějiny Ukrajiny*. Brno, Jota, 1997.
- BORÁK, Mečislav a kol., Perzekuce občanů z území dnešní České republiky v SSSR. Sborník příspěvků, *Sešity ÚSD AV ČR*, 38 (2003).
- BORÁK, Mečislav: *Výzkum perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918–1956)*. Sborník příspěvků, Opava 2007.
- BORISJENOK, Jelena J., *Obščestvenno-političeskoje preobrazovanija na zapadnoj Ukraine. 1939–1941 gody*. *Slavjanovedenije*, 2009, č. 3, s. 15–26.
- BOUČEK, Jaroslav, *Jan Slavík. Příběh zakázaného historika*. Praha, H&H, 2002.
- BRADLEY, John Francis, *The Czechoslovak Legion in Russia, 1914–1920*. Boulder, Columbia University Press 1991.
- BRAUNTHAL, Julius, *Geschichte der Internationale*. Hannover 1963, 2 Bd.
- BRENNER, Christiane, Cesta k únoru 1948. Teze k výzkumu soudobých dějin. *Dějiny – teorie – kritika* 3/2, 2006, 215–230.
- BRENNER, Christiane, Demokracie v českém politickém diskurzu 1945–1948. *Historické studie. K sedmdesátinám Milana Otáhalo*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1998 s. 24–34.
- BRENNER, Christiane, Der Februar 1948 in der Tschechoslowakei: Der Vormarsch des kommunistischen Totalitarismus und die Veränderung der Gesellschaft. *Bohemia: Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder. A Journal of History and Civilisation in East Central Europe* 48, č. 1, (2008,) s. 248–251 [Praha, 25.–27. 2. 2008]
- BRENNER, Christiane, Mezi tradicí a revolucí. Kontinuita a změny v myšlení Edvarda Beneše po druhé světové válce. *Dějiny a současnost. Kulturně historická revue*. 26, č. 6 (2004), s. 40–44.

- BRENNER, Christiane, Mezi Východem a Západem: české politické diskurzy 1945–1948. Z německého originálu *Zwischen Ost und West* [...] přeložila Blanka Pscheidtová. Vydání první Praha, Argo, 2015. (Historické myšlení; svazek 68).
- BRENNER, Christiane, „*Zwischen Ost und West*“: *tschechische politische Diskurse 1945–1948*. München, Oldenbourg, 2009. (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum; Bd. 118)
- BRENNER, Christiane, Zwischen Staat, Nation und Komintern: Loyalitätsbezüge der KPTsch 1921–1938. *Loyalitäten in der Tschechoslowakischen Republik 1918–1938: politische, nationale und kulturelle Zugehörigkeiten*. München, Oldenbourg, 2004, 87–111.
- BRHELOVÁ, Jana – NIKODYM, Lukáš – NIKODYM, Tomáš, Ekonomické rozhodnutí, nebo politická nutnost? Ekonomické aspekty znárodnění ve Velké Británii v letech 1945–1951. *Dvacáté století*. 1/2015, s. 93–106.
- BROD, Toman, *Československo a Sovětský svaz 1939–1945. Moskva – objetí a pouto, naděje a hrozba*. Praha, Listopad – Práce – ÚV ČSBS, 1992.
- BROD, Toman, *Osudný omyl Edvarda Beneše 1939–1948. Československá cesta do područí*. Praha, Academia, 2002.
- BROUÉ, Pierre, *Historie de l'Internationale communiste 1919–1943*. Fayard, Paris 1997.
- BROWN, Archie, *Aufstieg und Fall des Kommunismus*. Berlin 2009.
- BRUMMER, Alexandr, Rusko a „naše osvobození“. Význam válečného rusofilství a vztahu k carskému Rusku za Velké války a v meziválečném období. *SLPř* 98, č. 5, (2012), s. 465–536.
- BRUMMER, Alexandr, Rusko opět „slovanské“? České rusofilství a pozitivní obraz Sovětského svazu v posledních letech první republiky. *SLPř* 99, 2013, 5, s. 499–532
- BŘEZINA, Alfons, Ostravská operace sovětské armády zobrazená v expozici v Kravařích na Opavsku, místě úporných bojů. In: *ZbMSNP* 14, 1989, s. 281–301.
- BUBENÍČKOVÁ, R. – HELEŠICOVÁ, V., Deset říjnových dnů roku 1938. *Odboj a revoluce*. Zprávy, č. 4, roč. 1968, s. 111–188.
- BUBENÍKOVÁ, Miluša, Projekt pomošči Československé republiky emigrantům iz sovětskoj Rossii – Ruskaja akcija. In: V. VEBER a kol., *Ruská a ukrajinská emigrace v ČSR v letech 1918–1945. (Sborník studií – 3.)*, Praha 1995, s. 14–19.
- BUHITE, Russel, D., *Decisions at Yalta: An Appraisal of Summit Diplomacy*. Wilmington, DE, 1986.
- BYSTRICKÝ, Valerián, Niekoľko poznámok k najnovšej historiografii Karpatsko-duklianskej operácie. *Moderní dějiny* 13, 2005, s. 326–352.
- BYSTROV, Vladimír, *Únosy československých občanů do Sovětského svazu v letech 1945–1955*. Praha, Themis, 2003.
- CABADA, Ladislav, *Intelektuálové a idea komunismu v českých zemích 1900–1939*. Praha, Institut pro středoevropskou kulturu a politiku, 2000.

- CABADA, Ladislav, *Komunismus, levicová kultura a česká politika 1890–1938*. Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství A. Čeněk, 2005.
- CABADA, Ladislav, Na cestě ke KSČ – československá levice v letech 1918–1920, *Střední Evropa* 15/ 92–93, 1999, s. 193–210.
- CABADA, Ladislav, Vztahy sociálních demokratů a komunistů v období první a druhé československé republiky. In: *Dusivé objetí. Historické a politologické pohledy na spolupráci sociálních demokratů a komunistů*. Eds. Fajmon, Hynek – Balík, Stanislav – Hloušková, Kateřina, Brno, Centrum pro studium demokracie a kultury. 2006, s. 14–24.
- CARLEY, Michael Jabara, 1939, *The Alliance that never was and Coming World War II*. Chicago, 1999.
- CARLEY, Michael Jabara, *Silent Conflict. A Hidden History of Early Soviet–Western Relations*. Lanham – Boulder – New York – Toronto – Plymouth, Rowman & Littlefield, 2008.
- CIEPIELEWSKI, Jerzy, *Historia gospodarcza Związku Radzieckiego*. Warszawa, 1977.
- COURTOIS, Stéphane – WERTH, Nicolas – PANNÉ, Jean-Louis – PACZKOWSKI, Andrzej – BARTOŠEK, Karel – MARGOLIN, Jean-Louis, *Černá kniha komunismu. Zločiny, teror, represe*. 2 díly, Praha/Litomyšl, Paseka, 1999.
- Čechija i Slovákija v XX veke. Očerki istorii. kn. 1–2, otv. red. Marjina, Valentina, Vladimirovna, Moskva, Nauka, 2005.
- CLARK, Christopher, *Die Schlafwandler. Wie Europa in den Ersten Weltkrieg zog*, München, Deutsche Werlags Anstalt, 2013.
- COURTOIS, Stéphane – WERTH, Nicolas – PANNÉ, Jean-Louis – PACZKOWSKI, Andrzej – BARTOŠEK, Karel – MARGOLIN, Jean-Louis, *Černá kniha komunismu. Zločiny, teror, represe*. 2 díly, Paseka, Praha/Litomyšl 1999.
- ČERNIANSKÝ, Vladimír, Podstata pomoci SSSR v oblasti vzájemné výměny zboží, *Politická ekonomie*, 1955, s. 25–96.
- ČERNYŠEV, Igor A., *SSSR-Francija: Trudnyje gody 1938–1941*. Moskva 1999.
- Česko-ruské obchodně ekonomické vztahy/ Чешско-российские экономические отношения, Praha, PR–Aspekt International, 2014.
- Československo-sovětská hospodářská a vědecko-technická spolupráce, *Hospodářské informace ze zahraničí*, 11, 1967, 42, s. 1–21.
- ČIERNÁ – LANTAYOVÁ, Dagmar, Slovenský štát a pohľady na Moskvu. *SLP*, 90, 2004, č. 3.
- ČIERNÁ-LANTAYOVÁ, Dagmar, Kontinuita sovietskych geopolitických záujmov v sjednej a juhovýchodnej Európe v rokoch 1939–1947. *Historický časopis* 41, 1993, č. 5–6, s. 669–683.
- ČIERNY, Ján, *Vladimír Clementis. Diplomát*. Bratislava 1999.
- DAMJE, Vadim, *Zabytyj Internacional. Meždunarodnoje anarcho sindikalističeskoje dviženije meždu dvumja mirovými vojnami*. T. 1, Ot revoljucionnogo sindikaliz-

- ma k anarcho-sindikalizmu, Moskva 2006; Meždunarodnyj anarcho-sindikalizm v uslovijach „Velikogo krizisa“ i nastupenije fašizma: 1935–1939 gg., t. 2, Moskva 2007.
- DANŠINA, Vera – KAJE, Vladimir, Ekonomičeskoje sotrudničestvo Českoslovakii s Sovetskim Sojuzom. *Voprosy ekonomiki*, 1969, č. 4, s. 116–124.
- DEJMEK, Jindřich, Československá diplomacie v době druhé republiky (říjen 1938–březen 1939). In: *AUC – Philosophica et Historica* 1, 1998, *Studia Historica* XLVIII, s. 9–26.
- DEJMEK, Jindřich, *Československo, jeho sousedé a velmoci ve XX. století (1918 až 1992)*. *Vybrané kapitoly z dějin československé zahraniční politiky*. Praha 2002.
- DEJMEK, Jindřich, Edvard Beneš a fenomén Ruska mezi světovými válkami. *SLPř*, 87, 2001, č. 2, s. 165–188.
- DEJMEK, Jindřich, *Edvard Beneš. Politická biografie českého demokrata. Část první, Revolucionář a diplomat (1884–1935)*. Praha, Nakladatelství Karolinum, 2006. Část druhá, Prezident republiky a vůdce národního odboje (1935–1948), Praha, Nakladatelství Karolinum, 2008.
- DEJMEK, Jindřich, K československo-sovětským politickým vztahům ve druhé polovině třicátých let (Kritické úvahy nad monografiemi Ivana Pfaffa a Igora Lukeše). *ČČH*, 97/1999, 1, s. 80–105.
- DEJMEK, Jindřich, The Communist Coup d'Etat in Czechoslovakia in February 1948 and Democratic Western Europe. *Historica* 12, 2005 [vyd. 2006], 115–142.
- DEJMEK, Jindřich, Zahraniční politika Česko-Slovenska mezi Mnichovem a německou okupací českých zemí (říjen 1938–březen 1939). In: Bystrický, Valerián – Michela, Miroslav – Schvarc, Michal a kol., *Rozbitie alebo rozpad? Historické reflexie zániku Česko-Slovenska*. Bratislava 2010, s. 16–32.
- Dějiny druhé světové války 1939–1945*. Sv. 2. Praha 1978.
- DÍTĚ, J. a kol., SSSR, Obchodně ekonomické sborníky. Institut zahraničního obchodu, Praha, 1976.
- DMITRÓW, Edmund, *Obraz Rosji i Rosjan v propagandzie narodowych socjalistów 1933–1945*, Warszawa, 1997.
- DOERR, Paul W., *British Foreign Policy 1919–1939*. Manchester 1998.
- DOLEŽAL, Bohumil, T. G. Masaryk a ruský bolševismus. In: *TGM, Rusko a Evropa. Dílo – vize – přítomnost. Sborník příspěvků z mezinárodní konference pořádané ve dnech 12.–14. září 1997 v Praze*. Praha 2002, s. 395–402.
- DOLEŽAL, Jakub, *Strípky z mozaiky protektorátní společnosti. Německá okupace a její konec v politickém okrese Sedlčany (1939–1945)*. Příbram 2009–2010.
- DOUBEK, Vratislav, *Česká politika a Rusko (1848–1914)*. Praha, Academia, 2004.
- DOUBEK, Vratislav, *T. G. Masaryk a česká slovanská politika 1882–1910*. Praha, Academia, 1999.
- DOUBEK, Vratislav, *Rossija i Jevropa. Istorija knigi*. In: T. G. MASARIK, *Rossija i Jevropa. Esse o duchovnyh tečenijach v Rossii*. T. III, Sankt Peterburg, 2003.

- DOUBEK, Vratislav – HLADKÝ, Ladislav – VLČEK, Radomír a kol., *T. G. Masaryk a Slované*. Praha, Historický ústav, 2013.
- DRÁPALA, Milan, *Na ztracené vartě Západu*. Antologie české nesocialistické publicistiky z let 1945–1948, Praha, Prostor, 2000.
- DRABKIN, Jakov S., *Ideja mirovoj revolucii i jejo transformacii. Istorija Kommunističeskogo internacionala, 1919–1943. Dokumentalnyje očerki*, Moskva, 2002.
- DÜRICH, Jiří, *Vítěz, který prohrál – poslanec Josef Dürich*. Bělá pod Bezdězem, vlastním nákladem, 2009.
- DURMAN, Karel, *Popely ještě žhavé. Velká politika 1938–1991. I. Válka a nukleární mír*, Praha, Nakladatelství Karolinum, 2004.
- EICHLER, Jan, *Od Sarajeva po Hirošimu. Válka a mír v první polovině 20. století*. Praha, Nakladatelství Karolinum, 2013.
- Ekonomičeskije otnošenija SSSR s zarubežnymi stranami 1917–1962*. Moskva, 1967.
- FELCMAN, Ondřej, *Invaze a okupace. K úloze SSSR a sovětských vojsk ve vývoji Československa*. Praha, Ústav soudobých dějin AV ČR, 1995.
- FERENČUHOVÁ, Bohumila, *Postoj SSSR k versailleským smlouvám v letech 1919–1925*. SLPř 75, 1989, 2, s. 114–126.
- Fevraľ 1948. Moskva i Praga. Vzgljad čerez polveka. Materialy vtorogo zasedanija komisii istorikov Rossii i Čechii*, Moskva. 26–30 aprělja 1997 g., Moskva, RAN, 1998.
- FIC, Victor M., *Československé legie v Rusku a boj za vznik Československa 1914–1918, 1–3. díl*, Praha, Academia, 2006; Brno, Stilus, 2007; Brno, Stylus, 2008.
- FIC, Victor M., *The Bolsheviks and the Czechoslovak Legion. Origin of their armed conflict. March to May 1918*. New Delhi, Shakti Malik, 1978.
- FIC, Victor M., *War for independence and the Russian Question, Czechoslovak Army in Russia 1914–1918*. New Delhi, Abhinav Publications, 1977.
- FIDLER, Jiří, *Organizace československé vojenské jednotky v SSSR. (Zamyšlení nad problémem), Československá armáda 1939–1945 (Plány a skutečnost)*, Praha, 2003.
- FIRSOV, Fridrich, *Sekretnyje kody Kominterna*. Moskva, Rosspen, 2007.
- FIRSOV, Jevgenij Fjodovič, *T. G. Masarik i rossijskaja intelektualnaja sreda. Po arhivam Čechii i Rossii*. Č. 1, Moskva, 2005.
- FIRSOV, Jevgenij, F., *T. G. Masarik v Rossii i borba za nezavisimost' čechov i slovakov*. Moskva, Indrik, 2012.
- FLOROVSKIJ, Antonij Vasiljevič, *Čechi i vostočnyje Slavjane. Očerki po istorii česko-russkich otnošenij 10.–18. veka, d. 1 a 2*. Praha, Slovanský ústav, 1933.
- FRIEDL, Jiří, *Na jedné frontě. Vztahy československé a polské armády za druhé světové války*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky, 2005.
- FROLÍK, Jan, *Sovětsští špioni v předmnichovském Československu. Střední Evropa* 11, 1995, č. 51, s. 83–90.

- FRYŠČOK, Miloslav A., *Legionáři, car a rudá vlajka*. Brno, Šimon Ryšavý, 1998.
- FUKUYAMA, Francis, *The End of History and the Last Man*. Free Press, 1992. První české vydání: *Konec dějin a poslední člověk*. Praha, 2002.
- GADDIS, John Lewis, *Studená válka*. [Z angl. originálu přeložil]: Výborný, Dalibor. Praha, Slovart, 2006.
- GAJANOVÁ S., La politique extérieure tchechoslovaque et „la question russe“ à la conférence de Gènes. *Historica* VIII, Praha 1964, s. 135–176.
- GALANDAUER, Jan, *Bohumír Šmeral: 1914–1941*. Praha, Svoboda, 1986.
- GALANDAUER, Jan, Ideová diferenciacie českého dělnického hnutí v období přímého ohlasu Velké říjnové socialistické revoluce. *ČSČH* 25 [75], č. 5, (1977), s. 641–660.
- GALANDAUER, Jan, *Ohlas Velké říjnové socialistické revoluce v české společnosti*. Praha, Svoboda, 1977.
- GEBHART, Jan – KUKLÍK, Jan, *Druhá republika 1938–1939. Svár demokracie a totality v politickém, společenském a kulturním životě*, Praha/ Litomyšl, Paseka, 2004.
- GEBHART, Jan – KUKLÍK, Jan, Pomnichovská politika KSČ a její reflexe v Komin-terně. *Bolševismus, komunismus a radikální socialismus v Československu*. Sest. KÁRNÍK, Zdeněk – KOPEČEK, Michal, sv. 4., Praha 2005, s. 55–71.
- GERŠLOVÁ, Jana – SEKANINA, Milan (eds.), *Karel Engliš 1880–1961*. Ostrava, Vy- soká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 2011.
- GIBIANSKIJ, Leonid Janovič, Moskva a východní Evropa. Některé aspekty vzniku sovětského bloku. *Soudobé dějiny*, č. 1/1997, s. 26–41.
- GIBIANSKIJ, Leonid Janovič, (red.), *U istokov „socialističeskogo sodružestva“*. SSSR i vostočnoevropejskije strany v 1940-je gg. Moskva, 1995.
- GIRENKO, Jurij S., *Stalin–Tito*, Moskva, 1991.
- GONĚC, Vladimír, Emigrierte Philosophen aus Russland und ihre Tätigkeit in der Tschechoslowakei 1920–1945. (Kulturhistorische Skizze.). *Slavia* 62, (1993), č. 3, s. 377–383.
- GONĚC, Vladimír, *Z osudů ruské demokracie – Alexandr Kerenskij*. Brno, Masary- kova Univerzita, 1999.
- GREGOROVIC, Miroslav, *První československý odboj. Čs. legie 1914–1920*. Praha- Jinočany, H&H (1992). Panorama dějin. Řada Nové pohledy.
- GREGORY, Paul L. – NAIMARK, Norman (eds.), *The Lost Politburo transcripts. From collective Rule to Stalin's dictatorship*. London, 2008.
- HÁJEK, Miloš, *Jednotná fronta. K politické orientaci Komunistické Internacionály v letech 192–1935*. Praha, Nakladatelství Karolinum, 1969.
- HÁJEK, Miloš – MEJDROVÁ, Hana, *Vznik III. Internacionály*. Praha, Nakladatel- ství Karolinum, 2000.
- HÁJKOVÁ, Alena, *Strana v odboji. Z dějin ilegálního boje KSČ v letech 1938–1942*. Praha, Svoboda, 1975.

- HANAK, Harry, The Visit of the Czechoslovak Foreign Minister dr Edvard Beneš to Moscow in 1935 as Seen by the Minister in Prague, Sir J. Addison. *Slavonic East European Review* 54, 1976, s. 588–591.
- HANZLÍK, František, *Výsledek nerovného zápasu*. Praha, 1997.
- HARRIS, John, *William Beveridge: A Biography*. Oxford, 1999.
- HARTLEB, Thomas, Prague 1948 et le Complexe munichois en France. In: *Mythos München = Le Mythe de Munich = The Myth of Munich*. München 2002, 219–235.
- HASLAM, Jonathan, *The Soviet Union and the Struggle for Collective Security in Europe, 1933–39*. New York, St. Martin's Press, 1984.
- HARRIS, Jose, *William Beveridge: A Biography*. Oxford, Oxford University Press, 1999.
- HAUNER, Milan, Could Czechoslovakia Have Been Saved in September 1938 and the Myths of Munich: New Research and Old Problem. *Kosmas*, 18/1 (Fall 2004), s. 46–63.
- HAUNER, Milan, The Quest for the Romanian Corridor: The Soviet Union, Romania and Czechoslovakia during the Sudeten Crisis of 1938. In: *Mythos München = Le mythe de Munich = The myth of Munich*, München, R. Oldenbourg, 2002 s. 39–77.
- HAYEK, Fridrich August von, *The Constitution of Liberty*. 3 Vols. London, Routledge and Kegan Paul, 1960.
- HERMAN, Karel a kol, *Nástin vztahů mezi československou a sovětskou vědou. (Základní rysy vztahů v rámci Akademií od 18. století do současnosti.)*. Karel Herman, Čestmír Amort, Vlasta Lassu, Zdeněk Sládek a Jaroslav Vávra, Praha, Academia. 1975.
- HERMAN, Karel – SLÁDEK, Zdeněk: *Slovanská politika Karla Kramáře*. Praha, Academia, 1971.
- HEUMOS, Peter, Die grosse Camouflage? Überlegungen zu Interpretationsmustern der kommunistischen Machtübernahme in der Tschechoslowakei im Februar 1948. *Kommunismus und Osteuropa*. München, 1994, s. 221–241
- HILDERMEIER, Manfred, *Geschichte der Sowjetunion 1917–1991. Aufstieg und Niedergang des ersten sozialistischen Staates*, München, Carl Beck Verlag, 1998.
- Historia dyplomacji polskiej*, Tom V, 1939–1945. Warszawa, 1999.
- Historie prožité minulosti. K šedesátinám Oldřicha Tůmy*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2010.
- HLAVAČKA, Milan, Ještě jednou pouť Slovanů do Ruska v roce 1867. *Slovanství a česká kultura 19. století: sborník příspěvků z 25. ročníku symposia k problematice 19. století*. K vydání připravili HOJDA, Zdeněk – OTTLOVÁ, Marta – PRAHL, Roman, Praha, KLP – Koniasch Latin Press, 2006, s. 38–55.
- HLUŠIČKOVÁ, Růžena, K úloze sovětských poradců v řízení československého hospodářství počátkem padesátých let. *Acta Silesiaca* 88, (1990), č. 3, s. 183–193.

- HOBSBAWM, Eric, *Věk extrémů. Krátké dějiny 20. století 1914–1991*. Praha, Argo, 2010.
- HOETZSCH, Otto, *Geschichte Russlands vom Beginn zur Jetztzeit*. Leipzig, Verlag von Quelle & Meyer, 1927.
- HOLEC, Milan, M. R., Štefánik a problémy česko-slovenského odboja v Rusku. *Generál dr. Milan Rastislav Štefánik – vojak a diplomat. Zborník príspevkov z vedeckej konferencie v Bratislave 4.–5. mája 1999*. Bratislava, Vojenský historický ústav, 1999 s. 57–68.
- HOLLOWAY, David, *Stalin a bomba. Sovětský svaz a jaderná energie 1939–1956*. Praha, Academia, 2008.
- HONZÍK, Miroslav, *Legionáři*. Novinář, Praha 1990.
- HRBATA, František, *Mezinárodní dělnické hnutí mezi Mnichovem a 1. zářím 1939*. Přehled vědecké a pedagogické práce kateder marxismu-leninismu. Praha 1966, s. 222–223.
- HRONSKÝ, Marian – ČAPLOVIČ, Miloslav (ed.), *Generál dr. Milan Rastislav Štefánik – vojak a diplomat*. Bratislava 1999, s. 57–68.
- HORČIČKA, Václav, Rakousko-Uhersko a mírová jednání se Sovětským Ruskem 1917–1918. *Historický obzor* 10, 1999, č. 1–2, s. 16–22.
- HORČIČKA, Václav, *Rakousko-uherská politika vůči sovětskému Rusku v letech 1917–1918*. Praha, Nakladatelství Karolinum, 2005.
- Hospodářské dějiny evropských socialistických zemí*. Praha, Svoboda 1977.
- HRBATA, František, *Mezinárodní dělnické hnutí mezi Mnichovem a 1. zářím 1939*. Přehled vědecké a pedagogické práce kateder marxismu-leninismu, Praha, SNPL, 1966, s. 222–231.
- HRBEK, Jaroslav – SMETANA, Vít – KOKOŠKA, Stanislav – PILÁT, Vladimír – HOFMAN, Petr, *Draze zaplacená svoboda. Osvobození Československa 1944–1945*. Sv. 1, 2, Praha, Paseka, 2009.
- HRBEK, Jaroslav – NĚMEČEK, Jan – KOKOŠKA, Stanislav – HOFMAN, Petr – SMETANA, Vít, *Nultá hodina? Československo na jaře 1945 ve strategických souvislostech*. Praha, 2011.
- HUBENÝ, David, Spolupráce Policejního ředitelství a Rudé armády na zajištění bezpečnosti ve Velké Praze a potlačení kriminality rudoarmejců. *Sborník archivu bezpečnostních složek*, 11/2013, s. 159–174.
- HUGH, Thomas, *The Spanish Civil War*. London, Eyre and Spottiswoode, 1961.
- CHALUPNÝ, Emanuel, *Německý problém a bezpečnost světa*. Praha, Samcovo nakladatelství, 1947.
- CHIPER, Ioan, The Little Entente and Versailles System. Concord and Disconcord at a Crucial Time (1935–1937). In: *Československo a Rumunsko v rámci versailleského systému. = Czechoslovakia and Romania in the Versailles System*, TŮMA, Oldřich – JINDRA, Jiří, Praha (eds.), Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2006, s. 131–138.

- CHOLÍNSKÝ, Jan, *Poutník Josef Kalvoda. Život a dílo historika a ideologa protikomunistického odboje v exilu*. Kladno, 2002.
- CHORMAČ, Irina Aleksandrova, *SSSR v Lige nacíj 1934–1939 gg. Centr gumanitarných iniciativ, Institut Rossijskoj istoriki RAN, Moskva – Sankt-Peterburg, 2017.*
- CHRASTIL, S., *Čeští komunisté a Podkarpatská Rus*. In: *Sborník Vojenské akademie brno. Řada C – společenskovední, Brno, 1994, s. 333–340.*
- Imposing, maintaining, and tearing open the Iron Curtain: the Cold War and East-Central Europe, 1945–1989*. Edited by Mark Kramer and Vít Smetana. Lanham: Lexington, 2014. (The Harvard Cold War studies).
- Istorija vnešnej politiki SSSR, d. II. Moskva, Meždunarodnyje otnošenija, 1976.*
- Istorija vtoroj mirovoj vojny, d. I. Moskva, 1973.*
- JANÁK, Dušan, *Nasazení německých zajatců z SSSR v Jáchymovských dolech (1947–1953)*. In: *Perzekuce občanů z území dnešní České republiky v SSSR. Sborník studií. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR 2003, s. 229–263.*
- JANÁK, Dušan – JIRÁSEK, Zdeněk, *Z historie československých vystěhovaleckých družstev v Sovětském svazu (1923–1939)*. Opava, Slezská univerzita v Opavě, 2014.
- JANČÍK, Drahomír, *Vývoz československého uranu do Sovětského svazu v letech 1946–1959. Acta oeconomica Pragensia: vědecký sborník Vysoké školy ekonomické v Praze. Roč. 15, č. 7 (2007), s. 194–208.*
- JANČÍK, Drahomír – KALINA, Tomáš, *Kořistní praxe Rudé armády v Československu v letech 1945–1946. Historický obzor. Časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie. Roč. 25, č. 11/12 (2014), s. 265–277.*
- JAŽBOROVSKAJA, Inessa S., *Katynskoje delo: na puti k pravde. Voprosy istorii, 2011, č. 5, s. 22–35.*
- JESSE, Eberhard (Hg.), *Totalitarismus im 20. Jahrhundert. Eine Bilanz der internationalen Forschung*. Bonn, Bundeszentrale für politische Bildung, 1996, 2. Ausgabe 1999.
- JIRÁNEK, Tomáš, *Druhý, tzv. Gibišův transport československých legií z Ruska do Francie (1917–1918)*. In: *Theatrum historiae 1, (2006,) s. 233–248.*
- JIRÁSEK, Jiří, *Češi, Slováci a Rusko. Studie vzájemných vztahů československo-ruských od r. 1867 do počátku světové války*. Praha, Vesmír, 1933.
- JIRÁSEK, Zdeněk, *K ekonomickému začlenění Československa do sovětského bloku*. In: *Češi a Slováci ve střední Evropě ve 20. století. (usp. VODIČKA, S. – GONĚC, V.)*, Brno, Vojenská akademie v Brně, 1993, s. 303–307.
- JIRÁSEK, Zdeněk – JANÁK, Dalibor, *Sověťští poradci a ekonomický vývoj v Ostravsko-karvinském revíru*. Opava, Slezská univerzita v Opavě, 1996.
- JOHNSON, Paul, *Dějiny dvacátého století*. Praha, Academia, 1991.
- JŮN, Libor, *Cestovní deník generála Otakara Husáka z cesty do SSSR v květnu 1938. (Příspěvek k československo-sovětským vztahům před druhou světovou válkou.) SLPř 81, 1995, č. 4, s. 378–384.*

- KAFKA, Pavel, *Osvobození Českolipska Sovětskou armádou v květnu 1945*. Mimoň, 1995. Příloha 5. čísla Severočeské pravdy.
- KALAŠNIKOVÁ, Světlana, *Otázka uznání SSSR de iure v politice Československa v letech 1924–1926*. Praha, Academia, 1983.
- KAPLAN, Karel, Československo po druhé světové válce. IV. *Historický obzor*, 1990, č. 4.
- KAPLAN, Karel, *Československo v letech 1945–1948; Československo v letech 1948–1953. (Zakladatelské období komunistického režimu.); Československo v letech 1953–1966; Československo v letech 1967–1969*. Praha 1991, 1991, 1992, 1993 (Odborná literatura pro učitele; pomocný studijní text pro gymnázia).
- KAPLAN, Karel, *Československo v poválečné Evropě*. Praha, Karolinum, 2004.
- KAPLAN, Karel, *Der kurze Marsch, Kommunistische Machtübernahme in der Tschechoslowakei 1945–1948*. München – Wien, Oldenbourg, 1981.
- KAPLAN, Karel, Hospodářská demokracie v letech 1945–1948. ČSČH, 1966, XIV, s. 844–861.
- KAPLAN, Karel, Moskevské dojmy Huberta Ripky z června 1945. In: *Slezský sborník*, č. 1–2, roč. 98, 2000, s. 119–126.
- KAPLAN, Karel, *Nekrvavá revoluce*. Praha, MF, 1993.
- KAPLAN, Karel, *Pět kapitol o únoru*. Brno, Doplněk, 1997.
- KAPLAN, Karel, *Poslední rok prezidenta. Edvard Beneš v roce 1948*. Brno – Praha, Doplněk – ÚSD AV ČR, 2004.
- KAPLAN, Karel, *Pravda o Československu 1945–1948*. Praha, Panorama, 1990.
- KAPLAN, Karel, První poválečná vláda. Komentované dokumenty, in: *Sešity Ústavu pro soudobé dějiny*, sv. 5, Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1992.
- KAPLAN, Karel, *Sovětsští poradci v Československu 1949–1956*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1993.
- KAPLAN, Kaplan, *The Short March. The Communist Takeover in Czechoslovakia, 1945–1948*. New York, 1987.
- KAPLAN, Karel – PACL, Vladimír, *Tajný prostor Jáchymov*. České Budějovice, K klub v naklad. ACTYS, 1993.
- KAPLAN, Karel – SVÁTEK, František, Die politischen Säuberungen in der KPČ. WEBER, Hermann – MÄHLERT, Ulrich (Hg.), *Terror. Stalinistische Parteisäuberungen 1936–1953*. Erweiterte Sonderausgabe, Paderborn etc. 2001, 487–562, 563–600 (dokumenty).
- KARLEJ, M. Dž. (Michael Jabara CARLEY): Tolko SSSR imejet... čistyje ruki: Sovetskij Sojuz, kolektivnaja bezopasnost' v Jevrope i sudba Českoslovakii (1934–1938 gody). *Novaja i novejšaja istorija*, 2012, 1, s. 44–81.
- KARLSCH, Rainer, Der Aufbau der Uranindustrien in der SBZ/DDR und ČSR als Folge der sowjetischen „Uranlücke“. *Zeitschrift für Geschichtswissenschaft* 44, 1996, č. 1, s. 5–24.

- KARLSCH, Rainer – ZEMAN, Zbyněk, *Urangeheimnisse das Erzgebirge im Brennpunkt der Weltpolitik 1933–1960*. Berlin, Ch. Links, 2002.
- KALVODA, Josef, *Role Československa v sovětské strategii*. Kladno, Nakladatelství Dílo, 1999.
- KÁRNÍK, Zdeněk, *České země v éře první republiky (1918–1938)*, d. 1. *Vznik, budování a zlatá léta republiky (1918–1929)*. Praha, Libri, 2000.
- KÁRNÍK, Zdeněk, *Habsburk, Masaryk či Šmeral. Socialisté na rozcestí*. Praha, Universita Karlova, 1996.
- KAROLA, Josef E., *Ruský aspekt v Masarykově koncepci České otázky (Od České otázky k Nové Evropě)*. In: *Sto let Masarykovy České otázky*. Praha, Ústav T.G. Masaryka, 1997, s. 140–154.
- KARPOV, Vladimír, Vasiljevič, *Generál: Poslední bitvy*. Praha, Naše vojsko, 1987.
- KASER, Michal C., *The economic history of eastern Europe 1919–1975, Vol. 3: Institutional Change within a planned economy*. Oxford, Clarendon Press, 1986.
- KEEBLE, Curtis, *Britain and the Soviet Union, 1917–1989*. London 1990.
- KEN, Oleg, N. *Mobilizacionnoje planirovanije i političeskije rešenija (Konec 1920-ch-seredina 1930-ch.)*. Moskva, O. G. I., 2008.
- KENNEDY GRIMSTEAD, Patricia, *Beyond Perestroika: Soviet-Area Archives after the August Coup*. In: *American Archivist*, Vol. 55, Number 1 (Winter 1992), s. 94–122.
- KHLEVNIUK, O. – KOČEJEVA, Ja. – HOWLETT, L. – ROGOVAIA, L., *Les sources archivistique des organes dirigeants du PC(b)R. Communisme*, 1995, No. 42, 43, 44.
- KLEVANSKIJ, A. Ch., *Čechoslovackije internacionalisty i prodannyj korpus*. Moskva, Nauka, 1965.
- KLEVANSKIJ, Aleksandr Charitonovič – KREMPA, Ivan – VÁVRA, Vlastimil, *Ke vzniku československého komunistického hnutí v sovětském Rusku (Československá sekce Ruské komunistické strany /bolševiků/)*. [Část 1.]. In: *ČSČH*. Praha, Ústav československých a světových dějin ČSAV 29 [79], č. 6, (1981), s. 808–825.
- KLEVANSKIJ, Aleksandr Charitonovič – KREMPA, Ivan – VÁVRA, Vlastimil, *Ke vzniku československého komunistického hnutí v sovětském Rusku. (Československá sekce Ruské komunistické strany/bolševiků/)*. [Část 2. Dokončení.]. In: *ČSČH*, Praha, Ústav československých a světových dějin ČSAV 30 [80], č. 1, (1982), s. 58–75.
- KLEVANSKIJ A. Ch. – MARJINA, Valentina Vladimirovna – POP, Ivan Ivanovič, *Kratkaja istorija Čechoslovakii: S drevnejšich vremen do našich dnej*. Moskva, Nauka, 1988.
- KLIMEK, Antonín, *Velké dějiny zemí Koruny české. Sv. XIII. (1918–1929)*. Praha, Paseka, 2000.
- KLIMEK, Antonín, *Velké dějiny zemí Koruny české. Sv. XIV. (1929–1938)*. Praha, Paseka, 2002.

- KNEELEY, Robert J. – KASINEC, Edward, The Slovanska Knihovna in Prague and its RZIA Collection. *Slavic Review* 51, 1992, s. 122–130.
- KOCIÁN, Jiří, České politické strany a řešení německé otázky v Československu v roce 1945. In: *Konec soužití Čechů a Němců v Československu*. Sborník k 60. výročí ukončení 2. světové války. Brno 2005, 32–46.
- KOCIÁN, Jiří, Národní fronta 1945–1948 jako možná nová státoprávní idea? *Na pozvání Masarykova ústavu* 1. Praha 2004, 145–150.
- KOCMAN, Alois (ed.), *Souhrnná týdenní hlášení presidia zemské správy politické v Praze o situaci v Čechách 1919–1920*. Praha 1959.
- KOKOŠKA, Stanislav, Československo-sovětská zpravodajská spolupráce v letech 1936–1941. *HaV*, 1997, č. 5, s. 37–52.
- KOKOŠKA, Stanislav, *Praha v květnu 1945. Historie jednoho povstání*. Praha, Nakladatelství Lidové noviny, 2005.
- KOKOŠKA, Stanislav, Ruská osvobozená armáda mezi Frankfurtem nad Odrou a Prahou. In: *Fragmenty dějin. Sborník prací k šedesátinám Jana Gebharta*. Praha, Historický ústav AV ČR, 2006 s. 411–422.
- KOKOŠKA, Stanislav – FRIEDL, Jiří, Neznámé pozadí ratibořského incidentu v červnu 1945. In: *Svět historie – historikův svět. Sborník profesoru Robertu Kvačkoví*. Liberec 2007, s. 425–433.
- KOLEJKA, Josef, Idea slovanské solidarity v období mezi dvěma světovými válkami, *SPFFBU*, C 11, 1962.
- KOLEJKA, Josef, Ruská politická emigrace v západní Evropě 1849–1860. In: *SPFFBU*, 40, 1991, 38, s. 27–52.
- KOLENOVSKÁ, Daniela, Impuls odmítnutí: sovětská zahraniční politika mezi dvěma světovými válkami. In: *Slovanské historické studie: tradiční modernita nebo modernizovaná tradice? (Dějiny modernizace ve střední, východní a jihovýchodní Evropě a Eurasii)*. Praha – Brno, Historický ústav AV ČR 31, mimořádné č., (2006) s. 189–198.
- KOLENOVSKÁ, Daniela, Návrat André Gida. *Soudobé dějiny*, XVI, č. 1, (2009), s. 48–68.
- KOLENOVSKÁ, Daniela, Od ideologických šablon k pluralitě historických interpretací. Sovětská a ruská reflexe poválečných československých dějin na konci 20. století. *Soudobé dějiny* 13, č. 1–2, (2006,) s. 50–81.
- KOLODNIKOVA, Ludmila Pavlovna, Sovetsko-čechoslovackije ekonomičeskije otnošenija v pervyje poslevojennyje gody, *Voprosy istorii*, 1978, 5, s. 47–61. *Kommunističeskij internacional. Kratkij istoričeskij očerk*. Moskva, IPL, 1969.
- Konflikty v poslevojennom razvitii vostočnojevropejskich stran*. Moskva 1997.
- KOPECKÝ, Milan, *Československá samostatná tanková brigáda v SSSR: tankisté československé zahraniční armády na Východní frontě 1943–1945*. Praha, Miroslav Bílý – MBI, 2001.
- KOPELEW, Lew, *Aufbewahren für alle Zeit*. Hamburg, 1976.

- KORNAI, János, *The Socialist System. The political economy of Communism*. Oxford, Clarendon Press, 1992.
- KORNAT, Marek, *Bolszewizm – totalitaryzm – rewolucja – Polska. Początki sowietologii i studiów nad systemami totalitarnymi w Polsce (1918–1939)*. 2 díly, Kraków, Księgarnia akademicka, 2003, 2004.
- KOSATÍK, Pavel – KOLÁŘ, Michal, *Jan Masaryk. Pravdivý příběh*. Praha, Mladá fronta 2000.
- KOSTA, Jiří, *Abriß der sozialökonomischen Entwicklung der Tschechoslowakei 1945–1977*. Frankfurt a. M. 1978.
- KOSTA, Jiří, Die Eingliederung des ostmitteleuropäischen Volkswirtschaften in den sowjetischen Block, in: *Sowjetische Modell und nationale Prägung. Kontinuität und Wandel in Ostmitteleuropa nach dem zweiten Weltkrieg*. Hrsg. von Hans LEMBERG, Marburg/ Lahn, 1991.
- KOSTA, Jiří, Hospodářské vztahy mezi Československem a Sovětským svazem po druhé světové válce (1945–1953). In: *Systém centrálně plánovaných ekonomik v zemích střední a jihovýchodní Evropy a příčiny jeho rozpadu*. Mezinárodní předkongresová konference. XI. Mezinárodní kongres hospodářských dějin. Milán 1994. Usp. DVOŘÁKOVÁ, Vladimíra – VORÁČEK, Emil. Praha, VŠE 1995, s. 83–116.
- KOSTA, Jiří, *Die tschechische/tschechoslowakische Wirtschaft im mehrfachen Wandel*. Münster, Lit Verlag, 2005.
- KOSTRBA-SKALICKY, Oswald, Pathologie einer Beziehung: die Sowjetunion und die Tschechoslowakei 1918–1938, in: *Gleichgewicht – Revision – Restauration. Die Aussenpolitik der Ersten Tschechoslowakischen Republik im Europasystem der Pariser Vorortverträge*. Hrsg. Von Karl BOSL, München/ Wien 1976.
- KOTYK, Václav, Česko-ruské vztahy v kontextu středoevropské politiky Ruska. *MezVzt* 1997, č. 2. s. 22–30.
- KOTYK, Václav, Česko-ruské vztahy v kontextu středoevropské politiky Ruska. *SHS* 24, 1998, s. 167–178.
- KOUBA, Milan, Charakteristiky národotvorného procesu Makedonců a Rusínů ve světle jazykové situace. Symbolická úloha spisovného jazyka pro makedonskou a rusínskou národní identifikaci. In: RYCHLÍK, Jan – VAŠEK, Richard, *Formování moderních národů ve střední a východní Evropě v 19. a 20. století*. Praha – Sofie 2010, s. 203–223.
- KOUTEK, Ondřej, *Prokop Drtina. Osud československého demokrata*. Praha, Vyšehrad/Ústav pro studium totalitních režimů, 2011.
- KOVALEVSKIJ, Petr, *Zarubežnaja Rossija. Istorija i kulturno prosvetitel'naja rabota ruskogo zarubežja za polveka (1920–1970)*, část 1. Paříž 1971.
- KOVTUN, Jiří, *Masarykův triumf: Příběh konce velké války*. Praha, Odeon, 1991.
- KOVTUN, Jiří – KVAČEK, Robert, *Republika v obležení: první éra prezidenta Beneše, 1935–1938*. Odbornou revizi provedl a předmluvu a doplňující texty napsal Robert Kvaček. Vydání 1. Praha, Torst, 2016.

- KRAJČÍK, Michal, *Československo-sovietska hospodárska spolupráca*. Bratislava, ZČSP, 1971.
- KRÁL, Václav, *Osvobození Československa. Studie o mezinárodně politických aspektech*. Praha, Academia, 1975.
- KRÁTKÝ, Karel, *Marshallův plán. Příspěvek ke vzniku studené války*. Plzeň. Aleš Čeněk, 2010.
- KRBA, Jan, Vystěhovalecké družstvo Interhelpo a jižní Morava. In: *Kulturně historické styky jižní Moravy*. Břeclav – B., OA – Muz. a vlastivědná spol. 1991, s. 97–101.
- KRBA, Jan, Vystěhovalecké družstvo Interhelpo a jižní Morava. In: *Historie emigrace z českých zemí*. Sborník referátů ze semináře, který se konal při příležitosti setkání krajanů v Mladé Boleslavi 22.–25. 6. 2000. Mladá Boleslav, Okresní muzeum v Mladé Boleslavi 2001, s. 91–94.
- KREJČÍ, Jaroslav, *Postižitelné proudy dějin. Civilizace a sociální formace, struktury a procesy, kultura a politika, revoluce a renesance, náboženství, národy a státy*. Praha, Sociologické nakladatelství, 2002.
- KREJČÍ, Jaroslav, Tři diagnózy jednoho uchopení moci komunisty. Státní převrat, vývoz revoluce, střet civilizací. *Soudobé dějiny* 5/ 2–3, 1998, 203–207.
- KRIVOŠEJEV, Georgij F., *Grif sekretnosti snjat. Poteri vooružjonnych sil SSSR v vojnach, bojevych dejstvijach i vojennych konfliktach. Statističeskoje issledovanie*. Pod obščej redakcijej G. F. Krivošejeva, Moskva 1993.
- KRUSZYŃSKI, Marcin, Konsekwencje przewrotu majowego dla stosunków polskoradzieckich, maj-grudzień 1926. *Dzieje najnowsze, rocznik XLII* (2010), No. 2., s. 80.
- KŘEŠŤAN, Jiří, KSČ, Společnost pro hospodářské a kulturní styky s SSSR a obraz Sovětského svazu v prostředí české levicové inteligence (1925–1939). KÁRNÍK, Zdeněk – KOPEČEK, Miroslav (ed.), *Bolševismus*, 2, Praha 2004, 84–109, 321–326.
- KORNAT, Marek, *Bolszewizm – totalitaryzm – rewolucja – Polska. Początki sowietologii i studiów nad systemami totalitarnymi w Polsce (1918–1939)*. 2 díly. Kraków, Księgarnia akademicka, 2003, 2004.
- KRAMER, Mark, Stalin, Soviet Policy, and the Consolidation of a Communist Bloc in Eastern Europe, 1944–1953. In: V. Tismaneanu (ed.), *Stalinism Revisited. The Establishment of Communist regimes in East-Central Europe*. New York 2009, s. 50–78.
- KŘEŠŤAN, Jiří, *Zdeněk Nejedlý, politik a vědec v osamění*. Praha, Nakladatelství Paseka, 2013.
- KŘÍŽEK, Jaroslav, *Němci, Lenin a čs. legie*. Praha, Vyšehrad, 1997.
- KUBŮ, Eduard – PÁTEK, Jaroslav (eds.), *Mýtus a realita hospodářské vyspělosti Československa mezi světovými válkami*. Praha, Karolinum, 2000.
- KUKLÍK, Jan – NĚMEČEK, Jan, Britský velvyslanec v Praze P. B. Nichols a stažení amerických a sovětských jednotek z Československa v roce 1945. In: *Historie*

- prožité minulosti. K šedesátinám Oldřicha Tůmy.* Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2010 s. 155–171.
- KUKLÍK, Jan – NĚMEČEK, Jan, *Osvobozené Československo očima britské diplomacie (Zprávy britské ambasády z Prahy v roce 1945).* Praha, Academia, 2010.
- KUSÁK, Alexej, *Kultura a politika v Československu 1945–1956.* Praha, Torst, 1998.
- KUSÁK, Alexej, *Stalin – horor 20. století.* Praha, Svépomoc, 1991.
- KUSÁK, Alexej, *Vznik a vývoj lidovědemokratické ideologie. Češi a svět. Sborník k pětasedmdesátinám Ivana Pfaffa.* Praha, Euroslavica, 2000, s. 203–228.
- KÚKEL, Jozef, *Vývoj hospodárstva Sovietskeho zväzu vo svetle československo-sovietských hospodárskych vzťahov.* In: *Vývoj sovietskej spoločnosti a štátu*, Bratislava, Sloboda, 1974, s. 27–80.
- KVAČEK, Robert, *Nad Evropou zataženo.* Praha, Svoboda, 1966.
- KVASNIČKA, Jozef, *Československé legie v Rusku 1917–1920.* Bratislava, 1963.
- LAQUEUR, Walter, *Europa auf dem Weg zur Weltmacht, 1945–1992.* München, 1992.
- LECZYK, Marian, *Polska i sąsiedzy 1921–1939. Stosunki wojskowe.* Warszawa 2004.
- LEIDINGER, Hannes – MORITZ, Verena, *Gefangenschaft.* Wien – Köln – Weimar, Böhlau Verlag, 2008.
- LEPKA, František, *Český uran. Neznámé hospodářské a politické souvislosti 1945–2002.* Liberec, Knihy 555, 2003.
- LESNÝ, Ivan, *Zpráva o nemocech J. V. Stalina.* Praha, Dobré slovo, 1991.
- LEVORA, Vladimír – DVOŘÁKOVÁ, Zora, *Ze stalinských gulagů do československého vojska.* Praha, Nakladatelství. Hříbal 1993. (= Poznání. Sv. 3.).
- LHOTA, Vladislav, *Z historie Československo-sovětských ekonomických vztahů. I. Za novou zahraničně ekonomickou orientaci Československa (1945–1948). Život strany 1970, 8, s. 35–38; II. V atmosféře studené války (1949–1953). Život strany, 1970, 9, s. 39–42.*
- LHOTA, Václav, *Znárodnění v Československu 1945–1948.* Praha, Svoboda 1987.
- LIBERDA, Vladimír, *Otec totalitarismu.* Opava, Optys, 1993.
- LITERA, Bohuslav, *Historie Rudé armády 1917–1941.* Praha, Libri, 2009, d. I–II.
- LITERA, Bohuslav, *K obratu v zahraniční politice Sovětského svazu a Kominterny na počátku 30. let. SLPř, 95, 2009, č. 4, s. 478–479.*
- LITERA, Bohuslav, *Spojenci na začátku studené války. Stalin a takzvané dlouhé telegramy. Soudobé dějiny, 1997, 4, č. 1, s. 75–95.*
- LITERA, Bohuslav, *Vliv vojensko-bezpečnostních faktorů na vývoj SSSR a armády v letech 1927–1933, in: LITERA, Bohuslav – VORÁČEK, Emil – WANNER, Jan, Armáda jako nástroj státní integrace SSSR (1923–1941). Praha, Historický ústav 1997, s. 213–252.*
- LITERA, Bohuslav – VYKOUKAL, Jiří – TEJCHMAN, Miroslav, *Východ. Vznik, vývoj a rozpad sovětského bloku 1944–1989.* Praha, Libri, 2000.
- LITERA, Bohuslav – WANNER, Jan, *Přeměny Rudé armády a sovětské strategické plány 1931–1941. Dokumenty a materiály. SHS, 26. Praha, 2000.*

- LOTH, Willfried, *Stalins ungeliebtes Kind. Warum Moskau die DDR nicht wollte*. Hamburg, Rowohlt, 1994.
- LOUIS, William Roger, *Imperialism at Bay, 1941–1945: The United States and the Decolonization of the British Empire*. New York, 1978.
- LUKEŠ, Igor, *Československo mezi Stalinem a Hitlerem. Benešova cesta k Mnichovu*. Praha, Prostor, 1999.
- LUKEŠ, Igor, *Československo nad propastí. Selhání amerických diplomatů a tajných služeb v Praze. 1945–1948*. Praha, Prostor, 2014.
- LUNDESTAD, George, *The American non-policy towards Eastern Europe, 1943–1947. Universalism in an area not of Essentials interest to the United States*. Tromsø and oth., 1978.
- LUSTIGOVÁ, Martina, *Karel Kramář, první československý premiér*. Praha, Vyšehrad, 2007.
- LUŽANSKÝ, Štěpán, *Pečorlag. Útěk do ráje (1939–1942)*. Praha, Argo, 1999.
- LUŽA, Radomír, *Přepad Sovětského svazu a český domácí odboj*. *Slpř* 76, 1990, č. 3, s. 201–208.
- MÁČEL, Otakar, *Karel Teige a ruská avantgarda*. In: *Avantgarda. Vztah české a ruské avantgardy. K 80. narozeninám Jiřího Fraňka*. Praha, Národní knihovna České republiky 2002, s. 31–41.
- MAGOCSI, P. R., *Utváření národní identity: Podkarpatská Rus (1848–1948). Část II. Střední Evropa*, č. 92/93, 1999, roč. 15, s. 117.
- MAIER, Klaus A., *Guernica April 26, 1937: Die Deutsche Intervention in Spanien und der „Fall Guernica“*. Freiburg im Breisgau, Rombach, 1975.
- MALIA, Martin, *Sovětská tragédie: Dějiny socialismu v Rusku v letech 1917–1991*. Praha, Argo, 2004.
- MALÍNSKÝ, Jiří, *Český Godesberg. Stivínův program jeho geneze a schválení*. In: MALÍNSKÝ, Jiří, *Proti proudu*. Praha 2013, s. 127–165.
- MAREK, Martin, *Commercial Relations between Czechoslovakia and the Soviet Union in the 1920's: Information and Supporting Organizations*. In: *Prague Perspectives (1). The History of East Central Europe and Russia. On the occasion of the 25th anniversary of the death of Jan Slavík*. Praha, Národní knihovna ČR 2004, s. 355–370.
- MAREK, Martin, *Význam fondu Exportního ústavu československého pro studium hospodářských vztahů se Sovětským svazem v meziválečném období (s přihlédnutím k podnikům sídlícím na Moravě a ve Slezsku). Dosavadní stupeň poznání a vytýčení badatelských cílů*. In: *Z dějin visegrádského prostoru. Richardu Pražákovi k pětasedmdesátinám*. Brno, Masarykova univerzita v Brně 2006, s. 195–208.
- MAREK, Martin, *Hospodářské kontakty Baťových závodů se Sověty v letech 1918–1938*. *SHS* 33 (2008), s. 43–118.

- MARÈS, Antoine, *Edvard Beneš od slávy k propasti. Drama mezi Hitlerem a Stalinem*. Praha, Argo, 2016. 1. francouzské vydání: TÝŽ, *Edvard Beneš, de la gloire à l'abîme. Un drama entre Hitler et Staline*. Paris, Perrin, 2015.
- MAREŠ, František, Torgovo-ekonomičeskim svjazjam SSSR i ČSSR – 30 let, *Vnješ-njaja torgovlja*, 1975, č. 4, s. 2–8.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, Čechoslovackij „fevral“ 1948-go načinalsja v 1945 godu, in: *Totalitarizm. Istoričeskij opyt Vostočnoj Jevropy, „Demokratičeskoje intermecco“ s kommunističeskim finalom 1944–1948*. Moskva 2002.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, Čechoslovackije vojskije časti v SSSR. 1941–1945 gg. *NiNI*, 2010, č. 3, s. 83–105.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, Čerez „narodnuju demokratiju“ k socializmu. 1945–1948. In: *Čechija i slovakija v XX veke. Očerki istorii*. V dvuch knigach, kn. 2, Moskva, Nauka, 2005, s. 6–88.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, Diplomacija Beneša posle mjunchenskogo so-glašenija. 1939–1945 gody. *NiNI*, 2009, č. 4, s. 59–84.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, E. Beneš: poslednyj vizit v Moskvu (mart 1945 goda). Dokumental'nyj očerk, *Slavjanovedenije*, 1996, č. 6, s. 77–88.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, Komintern: likvidacija ili modifikacija? (1939–1943 gg.). *Slavjanovedenije* 1994, 5, 14–28.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, Od důvěry k podezíravosti. Sovětští a česko-slovenští komunisté v letech 1945–48. *Soudobé dějiny* 4/3, 1997, 3–4, s. 451–467.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, Sovietskí a československí komunisti na prahu mieru: vypracovanie spoločného politického algoritmu v rokov 1944–1945. *Historický časopis*, 46, 1998, č. 4, s. 612–628.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, *Sovetskij sojuz i čecho-slovackij vopros vo vremja Vtoroj mirovoj vojny. t. 1–2*, Moskva, Indrik, 2007.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, SSSR i Čechoslovakija na zaveršajuščem etape Vtoroj mirovoj vojny (Problemy, dogovorenosti, protivorečija), in: *Česko-ruské vztahy v 19. a 20. století*. NĚMEČEK, Jan – VORÁČEK, Emil (ed.), Praha, Historický ústav, 2011, s. 49–83.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, VKS(b) a KSČ: korelace politické strategie a taktiky v závěrečné fázi druhé světové války. *SlPř*, 84, 1998, č. 2, s. 175–188.
- MARJINA, Valentina Vladimirovna, *Vtoroj prezident Čechoslovakii Edvard Beneš: politik i čelovek*. Moskva, Indrik, 2013.
- MARJINOVÁ, Valentina Vladimirovna, K historii sovětsko-československých vzta-hů v letech 1938–1941. *SD* 6, 1999, č. 4, s. 514–533.
- MARŠÁLEK, Zdenko, Některé aspekty formování a organizace 1. Československé-ho armádního sboru v SSSR. *MD* 13, 2005, s. 341–359.
- MARTIN, Marek, Účast československých firem na sovětských hospodářských vý-stavách a veletrzích v letech 1918–1938. *SHS* 34 (2009), s. 7–45.

- MATERSKI, Wojciech, *Polské dokumenty v ruských archivech v postsovětské éře*. SD 4, 1997, č. 2, s. 378–389.
- MATĚJKA, Jiří, *Gottwald*, Praha, Svoboda, 1971.
- MATHEWS, Merwyn, *Privilege in the Soviet Union. A Study in Elite Life-Styles under Communism*. London 1978.
- McDERMOTT, Kevin, *The Czech Red Unions 1918–1929. A study of their Relations with the Communist Party and the Moscow Internationals*. Boulder 1988. XI, (= East European Monographs, 239.)
- McDERMOTT, Kevin – AGNEW, Jeremy, *The Comintern. A History of international Communism*. Basingstoke/ London, Palgrave Macmillan, 1996.
- McDERMOTT, Kevin – AGNEW, Jeremy, *Komintern. Dějiny mezinárodního komunismu za Leninovy a Stalinovy éry*. Praha, NLN, 2011.
- McDERMOTT, Kevin, *The Czech Red Unions 1918–1929. A study of their Relations with the Communist Party and the Moscow Internationals*. London, Boulder 1988. XI, (= East European Monographs. 239.)
- MECKLENBURG, Jens – WIPPERMANN, Wolfgang, „*Roter Holocaust*“? *Kritik des Schwarzbuchs des Kommunismus*. Konkret Literatur Verlag, Hamburg 1998.
- MELICHAR, Václav, *Pobyt Sovětské armády v Československu po osvobození v r. 1945*, ČSČH 23, 1975, č. 6, s. 801–818.
- MELTJUCHOV, Michail I., *Repressii v Krasnoj armii, itogi novejšich issledovanij. Otečestvennaja istorija*, 1997, č. 5, s.
- MELTJUCHOV, Michail I., *Upuščenij šans Stalina. Sovetskij sojuz i borba za Jevropu: 1939–1941 (dokumenty, fakty, suždenija)*. Moskva 2000.
- MERVART, Josef (ed.), *Karel Engliš. Národohospodář demokratického Československa. Výňatky z publikací a souhrnné uvedení do díla K. Engliše*. Praha, 1990.
- MIČKO, Peter, *Ukrajinskí, polští a ruskí utečenci na Slovensku na konci druhej svetovej vojny*. Mičko, Peter. In: *Slovenská republika 1939–1945 očami mladých historikov. 4: Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie, Banská Bystrica 14.–15. apríla 2005*. Banská Bystrica, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2005 s. 400–413.
- MIČKO, Peter, *Hospodárska politika slovenského štátu: kapitoly z hospodárskych dejín Slovenska v rokoch 1938–1945*. Krakov – Banská Bystrica, Spolok Slovákov v Poľsku v spolupráci s Fakultou humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2010.
- MILJAKOVA, Lydia B., *Poisk koncepcij ekonomičeskogo razvitija Čechoslovakii v pervyje poslevojennyje gody*, In: *Fevral 1948. Moskva i Praga. Vzglyad čerez pol veka*. Moskva, Institut slavjanovedenija i balkanistiki RAN, 1998, s. 84–99.
- MÖLLER, Hans, *Europa zwischen Weltkriegen*. München, R. Oldenbourg Verlag, 1998.
- MOULIS, Miloslav, *O vztazích čs. lidu k SSSR na počátku 30. let*. *SlPř* 52, 1966, č. 5, s. 273–279.

- MOULIS, Vladislav, Čechoslovákija i Sovetskij Sojuz v 1945–1948 gg. In: *Fevral' 1948. Moskva i Praga. Vzgljad čerez polveka. Materialy vtorogo zasedanija komisii istorikov i archivistov Rossii i Čechii*. Moskva. 26–30 apréla 1997 g. Moskva, Institut slavjanovedenija i balkanistiki RAN, 1998, s. 9–17.
- MOULIS, Vladislav, *Podivné spojenectví. K československo-sovětským politickým a hospodářským vztahům mezi dubnem 1948 a únorem 1948*. Praha, Karolinum, 1996.
- MOULIS, Vladislav, T. G. Masaryk a sovětské Rusko. In: *TGM, Rusko a Evropa. Dílo – vize – přítomnost. Sborník příspěvků z mezinárodní konference pořádané ve dnech 12.–14. září 1997 v Praze*. Praha, Filosofia, 2002, s. 187–194.
- MOULIS, Vladislav – VALENTA, Jaroslav – VYKOUKAL, Jiří, *Vznik, krize a rozpad Sovětského bloku v Evropě 1944–1989*. Ostrava, Amosium servis 1991.
- MURAŠKO, Galina Pavlovna, Fevraľskij krizis 1948 g. v Čechoslovákii i sovětskoje rukovodstvo. Po novým materialam rossijskich archivov. *NiNI*, 1998, 3, s. 50–63.
- MURAŠKOVÁ, Galina Pavlovna, Únorová politická krize roku 1948 v Československu a „sovětský faktor“. Z materiálů ruských archivů. in: *Soudobé dějiny* 4, 1997, č. 3–4, s. 468–478.
- MÜLLER, Reinhard, *Menschenfalle Moskau. Exil und stalinistische Verfolgung*. Hamburg, Hamburger Edition, 2001.
- MYANT, Martin, *Socialism and Democracy in Czechoslovakia, 1945–1948*. Cambridge / London / New York / New Rochelle / Melbourne / Sydney, Cambridge University Press, 1981.
- NAIMARK, Norman – GIBIANSKIJ, Leonid Janovič (eds.), *The establishment of Communist regimes in eastern Europe 1944–1949*. New York, Boulder 1997.
- NARINSKIJ, Michail Michajlovič, Politika SSSR v Jevrope i Polša, in: *Stosunki radziecko-polskie w warunkach politycznych Europy lat 30-tych XX wieku – Sovětsko-polskije otnošenija v političskich uslovijach Jevropy 30-ch godov XX stoletija*. Moskva 2001, s. 28–29.
- Narodnaja demokratija: mif ili realnost? Obščestvenno-političeskije procesy v Vostočnoj Jevrope, 1944–1948*. Moskva, RAN, 1993.
- NEDOREZOV, Alexandr Ivanovič, Sovětsko-československé vztahy a problémy poválečného světa (1944–1948). *Československo-sovětské vztahy jako faktor mezinárodní politiky*. Praha, Svoboda, 1975, s. 197–214.
- NECHVÁTAL, Martin, 15. 5. 1921. Založení KSČ. *Ve službách Kominterny*. Praha, Havran, 2002. (= Dny, které tvořily české dějiny. 3.)
- NEKOLA, Martin, *Petr Zenkl, politik a člověk*. Praha, Mladá fronta, 2014.
- NĚMEČEK, Jan, Československá diplomatická mise v Moskvě (březen–prosinec 1939). *Moderní dějiny* 4, 1996, s. 221–277.
- NĚMEČEK, Jan, Československá vláda a nasazení československých jednotek na Dukle. *Moderní dějiny* 13, 2005, s. 295–302.
- NĚMEČEK, Jan, Československo-sovětské vztahy na sklonku 2. světové války. In: *Česko-ruské vztahy v 19. a 20. století*, Praha, Historický ústav, 2011, s. 23–48.

- NĚMEČEK, Jan, Edvard Beneš a Podkarpatská Rus 1939–1945. In: *Závěrečná fáze druhej svetovej vojny a oslobodenie Slovenska*. Bratislava 1996, s. 174–181.
- NĚMEČEK, Jan, Edvard Beneš a Sovětský svaz 1939–1940. In: *SHS*, 23, 1997, s. 179–193.
- NĚMEČEK, Jan, *Od spojenectví k roztržce*. Praha, Academia, 2003.
- NĚMEČEK, Jan, Reality a iluze Benešovy „ruské“ politiky 1939–1945. In: *Edvard Beneš – československý a evropský politik*. Praha 1994, s. 71–97.
- NĚMEČEK, Jan, Sovětofil nebo sovětský agent? K úloze Zdeňka Fierlingera v zahraničním odboji za druhé světové války. In: POGULOVÁ, Jaroslava – HERTEL, Miloš a kol., *Adepti moci a úspěchu. Etablování elit v moderních dějinách. Jubileum Valeriána Bystrického*. Bratislava, Veda, 2016, s. 79–93.
- NĚMEČEK, Jan, Svobodná vůle národa? Komunisté a odtržení Podkarpatské Rusi 1944–1945. *SLPř*, roč. 95, 2009, č. 1, s. 59–71.
- NĚMEČEK, Jan, Zdeněk Fierlinger a likvidace československého vyslanectví v SSSR, in: *Slovensko v dějinách 20. století. Kapitoly k společenským a vojenským udalostiam*. Bratislava, Vojenský historický ústav, 2010, s. 173–194.
- NĚMEČEK, Jan – NOVÁČKOVÁ, Helena – SEDLÁKOVÁ, Monika, Zpráva vládního delegáta Františka Němce o vývoji na Podkarpatské Rusi 1944. In: *Sborník archivních prací*, č. 1, 2000, s. 121–203.
- NEDVĚD, Jiří, „Verbování“ československých dobrovolníků do mezinárodních brigád a jejich cesty do Španělska. *HaV*, Roč. 65, č. 3 (2016), s. 4–18.
- NENAŠEVA, Zoja Sergejevna, *Idejno-političeskaja mysl' v češskich zemljach v konce XIX–načale XX vekov*. Moskva, Indrik, 1994.
- NENAŠEVA, Zoja Sergejevna, Masarik i Kramarž kak ideologi slavjanskogo jedinstva v vosprijatiji rossijskogo konsula v Prage. *Slavjanskij almanach*. Moskva 1999 [2000]), s. 123–130.
- NENAŠEVA, Zoja Sergejevna, Vvedeniije. Čechi nakanune i v načale Pervoj mirovoj vojny. In: *Čechoslovackij korpus v Rossii. 1914–1920. Dokumenty i materialy. T. 1, Čěško-slovackije voinskije formirovanija v Rossii. 1914–1917*. Moskva, Novalis, 2013, s. 5–28.
- NENAŠEVA, Zoja Sergejevna – SERAPIONOVA, Jelena Pavlovna, Čechoslovakcij korpus v Rossii. In: *Čechoslovackij korpus v Rossii. 1914–1920*. Katalog vystavki, Moskva, Izdatel'stvo–Drevlechranilišče, 2008.
- NĚNAŠEVOVÁ, Zoja, Sergejevna: Češi, Kramář a ruská diplomacie na počátku 20. století. In: L. BĚLOŠEVSKÁ – Z. SLÁDEK (ed.), *Karel Kramář. Studie a dokumenty k 65. výročí jeho úmrtí*. Praha, Slovanský ústav, 2003, s. 14–25.
- NESVADBA, František, Operace amerických vojsk na území Československa (II), *HaV*, č. 2, roč. XXXV, 1986, s. 65–66.
- NESVADBA, František, Čs. buržoazní armáda mezi Mnichovem a 15. březnem 1939 (I.–II.). In: *HaV*, č. 6, roč. XXXIII, 1984, č. 1, roč. XXXIV., 1985, s. 50–69, 62–79.

- NEŽINSKIJ, Leonid M., U istokov socialističeskogo sodružestva, *NiNI*, 1975, č. 3.
- NEŽINSKIJ, Leonid, M., *V interesech naroda ili vopreki im? Sovětskaja meždunarodnaja politika v 1917–1933 godach*. Moskva, Nauka, 2004.
- NEVEŽIN, Vladimir A., Problema repressij v Krasnoj armii i „vtoroje prišestvije“ Viktor Suvorov. *Otečestvennaja istorija*, 1999, č. 1.
- NIKLÍČEK, Ladislav, Českoslovenští komunisté mezi Kominternou a středoevropskou demokracií. *SD 2/ 2–3*, 1995, s. 237–253.
- NIKLÍČEK, Ladislav, *Dilema československých komunistů ve třicátých letech*. Pardubice, 1968.
- NOLTE, Ernst, *Der europäische Bürgerkrieg 1917–1945. Nationalsozialismus und Bolschewismus*. Frankfurt/M. / Berlin, Propyläen Verlag, 1987.
- NOVÁČKOVÁ, Helena – ŠTOVÍČEK, Ivan, Edvard Beneš o jednání v Moskvě v prosinci 1943. Dokument, in: *SD 3*, 1996, č. 2–3, s. 323–349.
- NOVÁČKOVÁ, Helena – ŠTOVÍČEK, Ivan – HUBENÝ, David, Hubert Ripka: Záznamy o rozhovorech s Edvardem Benešem 1932–1938, dok. č. 4, In *Paginae historiae*, 20, 2012, s. 258–307.
- NOVE, Alec, *An Economic History of the USSR*, Harmondsworth, 1984.
- NOVOPAŠIN, Jurij (otv. redaktor), *Istorija antikommunističeskich revoljucij konca XX veka. Centralnaja i Južno–Vostočnaja Evropa*. Moskva, Nauka, 2007.
- NOVOTNÝ, Josef, *KSČ v ilegality 1938–1939. Z počátků odboje 1938–1941*. Praha, 1969.
- Očerki istorii ministerstva inostrannyh del Rossii*. Tom II, 1917–2002 gg., Moskva 2002.
- OLIVOVÁ, Věra, Československá diplomacie v době janovské konference v r. 1922, in: *Sborník TGM – Rusko a Evropa. Dílo – vize – přítomnost*. Praha, Masarykův ústav AV ČR, 2002, s. 314–324.
- OLIVOVÁ, Věra, Československo-sovětská smlouva o vzájemné pomoci z roku 1935, in: *Studie z dějin československo-sovětských vztahů 1917–1938*. Praha 1967, s. 80–98.
- OLIVOVÁ, Věra, *Československo-sovětské vztahy 1917–1922*. Praha, Naše vojsko, 1957.
- OLŠOVSKÝ, Rudolf a kol., *Přehled hospodářského vývoje Československa v letech 1918–1945*. Praha, SNPL, 1963.
- OLŠOVSKÝ, Rudolf, *Světový obchod a Československo 1918–1938*. Praha, SNPL, 1961.
- ONEGINA, Svetlana V., Porevoljucionnyje političeskije dviženija Rossijskoj emigracii v 20-30-je gody (K istorii ideologii). In: *Otečestvennaja istorija*, 1998, 4, s. 96–100.
- ORECHOV, A. M., *Sovetskij Sojuz i Polša v gody „ottepeli“: iz istorii sovetsko-polskich otnošenij*. Moskva 2005.
- PARES, Bernard, *The Fall of Russian Monarchy*. London 1939.

- PECHATNOV, V. O., *The Big Three after World War II: New Documents on Soviet Thinking about Post-War Relations with the United States and Great Britain*. Cold War International History Project, No. 13, Washington, 1995, ss. 1–26.
- PECKA, Jindřich, *Na demarkační čáře. Americká armáda v Čechách v roce 1945*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1995.
- PEČENKIN, Alexandr A., 1937 god: Stalin i Vojennyj sovet. *Otečestvennaja istorija*, 2003, 1, s. 35–53.
- PERNES, Jiří, Československá memoárová literatura a únor 1948. In: *Historické studie. K sedmdesátinám Milana Otáhalo*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1998 s. 153–168.
- PETROV, Jurij, „Aljans pobeždennych“: dovojennaja zadolženost' i problémy ekonomičeskich otnošenij Rossii i Germanii (1917–1920-je gg.), *Ekonomičeskaja istorija. Ježegodnik 2005*. Moskva 2008.
- PETRUF, Pavol, K pobytu amerických vojsk v Československu, *Historický časopis*, 33, 1990, č. 5, s. 651–679.
- PETRUF, Pavol, *Maršallov plán*. Bratislava, Slovak Academic Press, 1993.
- PETRUF, Pavol (red.), *Stredná a juhovýchodná Európa*. Sondy do vývoja v štyridsiatich rokoch, Bratislava, Historický ústav SAV, 1993.
- PETRUF, Pavol (red.), *Stredná a juhovýchodná Európa v politike veľmocí*. (Sondy do vývoja II). Bratislava 1993.
- PETRUSEK, Miloslav, Sociologie na počátku a konci protektorátu, in: *Věda v českých zemích za druhé světové války*, Práce z dějin Akademie věd, Seria C, Fasc. 3. Praha, Academia, 1998, s. 201–206.
- PFAFF, Ivan, *Česká levice proti Moskvě: 1936–1938*. Praha, Naše vojsko, 1993.
- PFAFF, Ivan, *Sovětská zrada 1938*. Praha, BEA, 1993.
- PFAFF, Ivan, *Die Sowjetunion und die Verteidigung der Tschechoslowakei 1934–1938. Versuch der Revision einer Legende*. Köln–Weimar–Wien, Böhlau Verlag, 1996.
- PICHLÍK, Karel – KLÍPA, Bohumír – ZABLOUDILOVÁ, Jitka, *Českoslovenští legionáři (1914–1920)*. Praha, Mladá fronta, 1996.
- PIPES, Richard, *Dějiny ruské revoluce*. Praha, Argo, 1998.
- PITLÍKOVÁ, Jana, Zahraniční obchod Sovětského svazu na přelomu 20. a 30. let. *Hospodářské dějiny* 22, 1999, s. 163–190.
- PIVCOVÁ, Zuzana, Vlasovci v Čechách na konci války. Čtyři dokumenty z německých fondů Vojenského historického archivu. *HaV* 45, č. 1, (1996,) s. 157–164.
- PLEVZA, Viliam, *Vzestupy a pády. Gustáv Husák prehovoril*. Bratislava, Tatrapress, 1991.
- PLOTNIKOV, Ivan F., *Kolčak*. Rostov na Donu, 1998.
- PLUSKAL, Oskar, *Poválečná historie jáchymovského uranu*. Praha, Český geologický ústav 1998 (= Práce Českého geologického ústavu. 9.)
- POČTAREV, Andrej Nikolajevič – JERMAČENKOV, Sergej Vasiljevič, Poslednij pochod vlasovskoj armii. *Voprosy istorii* č. 8, (1998), s. 94–104.

- POGUE, Forrest C.: *The Supreme Command*. Washington, D. C., Office of the Chief of Military History Department of the Army 1954.
- POKORNÁ, Alevtina, Chronologie československo-sovětských vojenských, vojensko-politických a vojensko-ekonomických vztahů 1934–1939. In: *HaV*, 1977, č. 5, s. 153–172.
- POKORNÁ, Alevtina, Sovětský bombardér SB-2 v čs. vojenském letectvu. *HaV*, 39, 1990, č. 4, s. 68–84.
- POKORNÁ, Alevtina, Vzájemné vztahy mezi armádami ČSR a SSSR v polovině třicátých let, in: *HaV*, 1981, č. 3, s. 52–72.
- POLÁK, František, *Masarykovy legie v boji proti sovětům*. New York, Independence Publishing Corporation, 1957.
- POLÁK, Pavel, *Internacionální pomoc československého proletariátu národem SSSR. Dějiny československého robotnického družstva Interhelpo v sovietskej Kirgízii*. Bratislava, Sloboda, 1961.
- POLIŠENSKÁ, Milada, *Czechoslovak Diplomacy and the Gulag: deportation of Czechoslovak citizens to the USSR and the negotiation for their repatriation, 1945–1953*. English translation by Barbara Day. Budapest/New York, Central European University Press, 2015.
- POLIŠENSKÁ, Milada, *Čechoslováci v GULAGu a československá diplomacie 1945–1953*. Praha Nakladatelství Libri / Bratislava, Ústav paměti národa 2006.
- POLIŠENSKÁ, Milada, The Deportation of Czechoslovak Citizens to the Soviet Internment and Prison Camps, and the Struggle for their repatriation, 1945–1950. In: *Bohemia*, 1998, 2, s. 371–381.
- POLIŠENSKÁ, Milada, Pohlčení mašinérií stalinské moci. Českoslovenští občané v sovětských zajateckých a internačních táborech a ministerstvo zahraničních věcí 1945–1949. In: *Mezinárodní politika* 15, 1991, č. 11, s. 26–27.
- Političeskije krizisy i konflikty 1950–1960ch godov v Vostočnoj Jevrope*. Moskva, Nauka, 1993.
- Političeskije sistemy SSSR i stran Vostočnoj Jevropy. 1920–1960-e gody*. Moskva 1991.
- POP, Ivan Ivanovič, *Čechoslovákija-Sovetskij Sojuz 1941–1947 gg*. Moskva, Nauka, 1990.
- POTŮČEK, Martin, *Sociální politika*. Praha, 2002.
- PREČAN, Vilém, Dokumenty sovětské éry v ruských archivech – nový pramen k československým dějinám 1941–1945. Badatelské zkušenosti z let 1994 a 1995. *SD* II/4, 1995, s. 608–628.
- PREČAN, Vilém, Die Grossmächte und die Tschechoslowakei gegen Ende des Zweiten Weltkriegs, in: *Sowjetisches Modell und nationale Prägung. Kontinuität und Wandel in Ostmitteleuropa anch dem zweiten Weltkrieg*. Hrsg. von H. Lemberg, Marburg, J. G. Herder Institut, 1991, s. 31–41.
- PREČAN, Vilém, Invaze 1944. Konec války horké a počátek války studené. *SD*, 1994, č. 4–5, s. 473–482.

- PREČAN, Vilém, Tajemství se sedmi pečeti? In: Zorinova pražská mise v únoru 1948. Nad novými dokumenty. *SD* 5, 1998, č. 2–3, s. 312–314.
- PREČAN, Vilém, Únorový převrat 1948 v Československu v mezinárodním kontextu. Bezprostřední a dlouhodobé důsledky. In: *Hledání jistoty v bouřlivých časech. Češi, Slováci, Němci a mezinárodní systém v první polovině 20. století*. Ústí nad Labem, Albis international, 2006, 345–413.
- PROKŠ, Petr, *Československo a Západ. 1945–1948: vztahy Československa se Spojenými státy, Velkou Británií a Francií v letech 1945–1948*. Praha, ISV, 2001.
- PROKŠ, Petr, Politická moc a sovětizace Československa (1945–1948). In: *MD* 3, 1995, s. 173–212;
- PRŮCHA, Václav, *Hospodářské dějiny Československa v 19. a 20. století*. Praha, Svoboda, 1974.
- PRŮCHA, Václav – URBAN, Luděk a kol.: *Hospodářský vývoj evropských zemí RVHP po roce 1970*. Praha, Svoboda, 1989.
- PRŮCHA, Václav a kol., *Hospodářské a sociální dějiny Československa 1918–1992*, 1. d. Období 1918–1945. Brno, Doplněk, 2004.
- PRŮCHA, Václav a kol., *Hospodářské a sociální dějiny Československa 1918–1992*, 2. d. Období 1945–1992. Brno, Doplněk, 2009.
- PUKIŠ, Vladimír, *Čechi Severního Kavkazu. Gody i sudby: 1858–2010*. Rostov na Donu, Media Polis, 2010.
- PUSTEJOVSKY, Otfried, *Stalins Bombe un die „Hölle von Joachimsthal“: Uranbergbau und Zwangsarbeit in der Tschechoslowakei nach 1945*. Berlin, Lit Verlag, 2009.
- PUŠKAREV, B. S., *Dve Rossii XX veka. Obzor istorii 1917–1993*. Moskva 2008.
- PUTNA, Martin C., *Rusko mimo Rusko. Dějiny a kultura ruské emigrace 1917–1991*. Díl 1. 2. díl zpracoval spolu s Miluší Zadražilovou.
- QAUGLIATOVÁ, Vlasta, Kramářova reflexe pařížské mírové konference v osobní korespondenci s T. G. Masarykem. In: BÍLEK, Jan – VELEK, Luboš, *Karel Kramář (1860–1937). Život a dílo*. Praha, Ústav českých dějin FF UK v Praze et al. 2009, s. 384–403.
- RAGSDALE, Hugh, The Munich Crisis and the Issue of Red Army Transit across Romania, *Russian Review* 57, 1998, č. 4, s. 614–617.
- RACHAMIMOV, A., *POWs and the Great War: Captivity on the Eastern Front*. New York, 2002.
- RANSDORF, Miloslav, *Nové čtení Marxe*. díl 1. Praha, Futura, 1996.
- RANSDORF, Miloslav, *Zdeněk Nejedlý*. Praha, Horizont, 1988.
- RATAJ, Jan, Koncepce prezidenta E. Beneše na obnovu československé suverenity a československo-sovětský konflikt roku 1944. In: *Spory o dějiny. Sborník kritických textů* 2. Praha 1999, s. 18–64.
- REIMAN, Michal, *The Birth of Stalinism: The USSR on the Eve of the “Second Revolution”*. Bloomington, 1987.

- REIMAN, Michal, *Lenin, Stalin, Gorbačov: kontinuita a zlomy v sovětských dějinách*. Praha, NLN, 1991.
- REIMAN, Michal, Nevšední ruský příspěvek k dějinám sovětského bloku, *SD*, 10 (2003), 1–2, str. 134.
- REIMAN, Michal, *O komunistickém totalitarismu a o tom, co s ním souvisí*. Praha, Karolinum, 2000.
- REIMAN, Michal, *Ruská revoluce: 23. únor – 25. říjen 1917*. Praha, Naše vojsko, 1991.
- REIMAN, Michal, Stalin po válce (1945–1948), *SD*, 1997, č. 1, s. 42–63.
- REIMAN, Michal a kol., *Zrod velmoci: dějiny Sovětského svazu 1917–1945*. Praha, Karolinum, 2013.
- REYNOLDS, David – DIMLEBY, David, *The Relationships between Britain and America in the Twentieth Century*. New York 1988.
- RICHTER, Karel, *Československý odboj na východě*. Praha, Správa sociálního zařízení FMO, 1992.
- RICHTER, Karel – CÍLEK, Rudolf – BÍLEK, Jan, *Cesty k moci. 1917, 1933, 1948*. Praha, Themis, 2004.
- ROBERTS, Geoffrey, *The Soviet Union and the Origins of the Second World War. Russo-German Relations and the Road to War*. New York, St. Martin's Press, 1995.
- RODÁK, Jozef, K niektorým otázkam pomoci československej armády obyvateľstvu východného Slovenska v rokoch 1945–1957. In: *Vojenská história*, 8 (2004), č. 1, s. 96–105.
- ROESER, Mathias, Sovětizace a militarizace československého leteckého průmyslu v letech 1949–1953. *SD* 3, 1996, č. 1, s. 60–71.
- ROKOSKÝ, Jaroslav, *Rudolf Beran a jeho doba. Vzestup a pád agrární strany*. Praha, Ústav pro studium totalitních režimů : Vyšehrad, 2011.
- Rossija i SSSR. Poteri voružjonnych sil. Statističeskoje issledovanije*. Pod obščej redakcijej G. F. Krivošejeva, Moskva 2001.
- RUDNY, Zenon, Pražské povstání v květnu 1945 a vlasovci. *HaV* 44, č. 2, (1995) s. 3–37.
- RUMMEL, R. J., *Lethal Politics: Soviet Genocide and Mass Murder since 1917*. New Brunswick/ London 1996.
- RUPNIK, Jacques, *Dějiny Komunistické strany Československa. Od počátků do převzetí moci*. Praha, Academia, 2002.
- Ruská a ukrajinská emigrace v ČSR v letech 1918–1945*. Sv. 1. (ed.) KOPŘIVOVÁ-VUKOLOVÁ, Anastasie – VEBER, Václav, Praha, Seminář pro dějiny východní Evropy při Ústavu světových dějin FF UK, 1993.
- Russkaja akcija POMOŠČI v Čechoslovakii. Istorija, značenije, nasledije*. Sostaviteli Lukaš BABKA i Igor ZOLOTAREV, Praga, Nacionalnaja biblioteka Češskoj Respubliki – Slavjanskaja biblioteka, Izdatelstvo "Russkaja Tradicija", 2012.
- RUSNÁKOVÁ, Lucia, KSČ a jej vztah ku komunistické strane Pólska v druhej polovici 30. rokov 20. storočia. *Acta historica Neosoliensia* 7, 2004, s. 107–111.

- RYCHLÍK, Jan, Postoj SSSR k myšlenke samostatného Slovenska za druhé svetové války, in: *SHS*, 23, 1997, s. 195–204.
- RYCHLÍK, Jan – VAŠEK, Richard, *Formování moderních národů ve střední a východní Evropě v 19. a 20. století*. Praha / Sofie, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, 2010.
- RYCHLÍK, Jan – RYCHLÍKOVÁ, Magdalena, *Hospodářský, sociální, kulturní a politický vývoj Podkarpatské Rusi 1919–1939*. Praha, Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2013.
- ŘEHÁČEK, Karel, Sociální (socialistický) a národní radikalismus v poválečné Plzni (říjen–prosinec 1918). In: KÁRNÍK, Zdeněk – KOPEČEK, Michal (ed.), *Bolševismus, komunismus a radikální socialismus v Československu*. 4. Praha 2005, s. 11–33, 237–239.
- SAFRONOV, V. P., *SSSR, SŠA i japonskaja agresija na Dalnem Vostoke i Tichom okeane*. Moskva, Institut Rossijskoj istorii RAN, 2001.
- SAK, Robert, *Anabáze. Drama československých legionářů v Rusku (1914–1920)*. Praha-Jinočany, nakl. H&H, 1996.
- SAK, Robert, „Mohutný sen“ Bohdana Pavlů. Český příspěvek o demokratickou přestavbu Ruska, in: *Acta contemporeana*. Praha 1998, s. 336–355.
- SALZMAN, Stephanie, *Great Britain, Germany and the Soviet Union. Rapallo and After, 1922–1934*, Woodbridge 2003.
- SAVICKÝ, Ivan, *Osudová setkání. Češi v Rusku a Rusové v Čechách 1914–1938*. Praha, Academia, 1999.
- SELEZNEV, Leonid Ivanovič, *Meždunarodnyje ekonomičeskije otnošenija Čechoslovaki*. Moskva 1962.
- SEMIRJAGA, M. Je., *Kak my upravljali Germanijej*. Moskva 1995.
- SERAPIONOVA, Jelena, Pavlovna, *Karel Kramarž i Rossija 1890–1937 gg*. Moskva, Nauka, 2006.
- SERAPIONOVA, Jelena, Pavlovna, Karel Kramář o úloze Ruska v řešení „české otázky“, in: *Karel Kramář (1860–1937). Život a dílo*, K vydání připravili Jiří BÍLEK a Luboš VELEK, Praha, Ústav českých dějin FF UK v Praze et al., 2009.
- SERGEJEV, Sergej Dmitrijevič, *Ekonomičeskoje sotrudničestvo i vzaipomošč stran socialističeskogo lagerja*. Moskva. Vněštorgizdat, 1959.
- SERVICE, Robert, *A History of Twentieth-Century Russia*. Cambridge, (Massachusetts), Harvard University Press, 1998.
- SERVICE, Robert, *Soudruzi. Světové dějiny komunismu*. Praha, Argo, 2009.
- SCHELLE, Karel, Správní organizace Zakarpatské Ukrajiny v letech 1919–1938. In: *Právněhistorické studie* 30, 1989, s. 85–96.
- SCHEVARDO, Jennifer, Rüstungsindustrie als „Entwicklungshilfe“. Die Umsiedlung von Produktionskapazitäten aus Westböhmen in die Slowakei, in: *Bohemia* 42/2, 2001, s. 269–289.

- SCHMIDT-HARTMANN, Eva, *Demokraten in der Sackgasse: Das Bild der kommunistischen Machtübernahme in den Memoiren besiegtter tschechischer Politiker*. In: *Kommunismus und Osteuropa*. München, 1994, s. 203–220.
- SCHOIERER, Michael, Demokratisierung und soziale Anomie nach der NS-Diktatur. In: WALDMANN, Peter (Hrsg.): *Diktatur, Demokratisierung und soziale Anomie*. München, 2003, s. 330–345.
- SILIN, Michail Alexandrovič, *Čchoslovackaja socialističeskaja republika (1945–1961)*. Moskva, IMO, 1961.
- SKABA, A. D., *Parižskaja mirnaja konferencija i inostrannaja intervencija v strane Sovetov (Janvar – ijun 1919 goda)*. Kijev, Naukova dumka, 1971.
- SKILLING, Hewlett Gordon, Interest Groups and Communist Politics. In: SKILLING, Hewlett Gordon and GRIFFITHS, Franklyn (eds.), *Interest Groups in Soviet Politics*, Princeton, Princeton Univ. Press, 1971.
- SKILLING, Hewlett Gordon, Interest Groups and Communist Politics Revisited. In: *World Politics*. XXXVI, I (October 1983), 1–27.
- SKRZYPEK, Andrej: *Mechanizmy klientelizmu. Stosunki polsko-radzieckie 1965–1989*. Pułtusk–Warszawa 2008.
- SLÁDEK, Oldřich, Radiové protihry jako prostředek boje proti výsádkům z SSSR a proti českému odboji. Zpravodajská síť sovětské vojenské rozvědky. In: *ZHS* 2, 1996, s. 209–230
- SLÁDEK, Zdeněk, Boj o rozvíjení hospodářských vztahů mezi Československem a SSSR v letech 1945–1948. In: *Čchoslovensko-sovětské vztahy V*. Praha, Univerzita Karlova, 1976, s. 27–28.
- SLÁDEK, Zdeněk, Čechi, Kramarž i rossijskaja diplomatija v načale XX veka. *Ros-sica*, 5–6 (Praha 2001), s. 9–22.
- SLÁDEK, Zdeněk, Doba Leninovy utopie (Sovětské Rusko v letech 1917–1922). In: *SLPř* 77, (1991), 1, 43–55.
- SLÁDEK, Zdeněk: Evakuační akce čchoslovenských vojsk v sovětském Rusku (1919–1920). *Čchoslovensko-sovětské vztahy IV*, Praha 1975, s. 97–119.
- SLÁDEK, Zdeněk, Hospodářské styky mezi pomnichovskou ČSR a Sovětským svazem (1938–1941). *SHS*, s. XVI, 1988.
- SLÁDEK, Zdeněk, Hospodářské úmluvy mezi ČSR a SSSR roku 1935. In: *Studie z dějin čchoslovensko-sovětských vztahů 1917–1938*. Praha 1967, s. 66–68.
- SLÁDEK, Zdeněk, *Hospodářské vztahy ČSR a SSSR 1918–1938*. Praha, Horizont, 1971.
- SLÁDEK, Zdeněk, *Malá dohoda 1919–1938*. Praha, Karolinum, 2000.
- SLÁDEK, Zdeněk, Odškodňovací akce Čchoslováků z Ruska. *SLPř*, 52, 1966, č. 5, s. 257–263.
- SLÁDEK, Zdeněk, Osudy legionářské „Centromise“ ve Vladivostoku. *SLPř*, 59, 1973, s. 398–406.

- SLÁDEK, Zdeněk, Příspěvek Škodových závodů k rozvoji zbrojního průmyslu Sovětského svazu. *Ha V* 39, 1990, č. 2, s. 63–77.
- SLÁDEK, Zdeněk, Russkaja i ukrainskaja emigracija v Českoslovakii. *Sovětskoje slavjanovedenije*, (Moskva), 1991, č. 6.
- SLÁDEK, Zdeněk, Das „russische Oxford“. In: *Der grosse Exodus. Die russische Emigration und ihre Zentren 1917 bis 1941*. München, C. H. Beck Verlag, 1994, s. 218–233.
- SLÁDEK, Zdeněk, *Ruský zázrak očima světa. Svědectví dokumentů, úvah a vzpomínek významných osobností kapitalistického světa na 50 let SSSR*. Praha, Mladá fronta, 1967.
- SLÁDEK, Zdeněk, Stalinská éra ve vývoji sovětské společnosti – vybočení nebo kontinuita? *SLPř* 76, (1990), 6, 464–484.
- SLÁDEK, Zdeněk, Stalinův totalitarismus. I–II. In: *SLPř* 77, (1991), 2, 3. 124–139, 226–240.
- SLÁDEK, Zdeněk – NOVOTNÝ, Jiří – ŠOUŠA, Jiří, Slovanství, anebo obchod? (Vývoz československých zemědělských strojů do Ruska a SSSR po roce 1918.). In: *SHS* 18, 1992, s. 190–217.
- SLÁDEK, Zdeněk – VALENTA, Jaroslav, *Sprawy ukraińskie w czechosłowakckiej polityce wschodniej w latach 1918–1922. Z dziejów stosunków polsko radzieckich, studia i materialy, III*. Warszawa, 1968, s. 137–169.
- SMETANA, Vít, *Ani vojna, ani mír: velmoci, Československo a střední Evropa v sedmi dramatech na prahu druhé světové a studené války*. Vydání první. Praha, Nakladatelství Lidové noviny, NLN, 2016.
- SMETANA, Vít, *In the Shadow of Munich: British Policy towards Czechoslovakia from the Endorsement to the Renunciation of the Munich Agreement (1938–1942)*. Praha. Karolinum, 2008.
- SMETANA, Vít, Květnové volby 1946 a jejich domácí i mezinárodní důsledky: slovo úvodem / Vít Smetana, Jiří Kocian. In: *Květnové volby 1946 – volby osudové?: Československo před bouří /*. Praha, Pro Nadační fond angažovaných nestraníků vydalo nakl. Euroslavica, 2014 s. 9–21.
- SMETANA, Vít, Pod křídla Sovětů. Mohlo se Československo vyhnout „sklouznutí“ za železnou oponu? *Soudobé dějiny*, XV, 2008, 2, s. 274–302.
- SMETANA, Vít, Die Tschechoslowakei und ihre Verbündeten in der Krise des September 1938. Wie man sich gegenseitig sah und missverstanden. In: ZARUSKY, Jürgen – ZÜCKERT, Martin (Hrsg.), *Die Tschecho-Slowakische Republik nach dem Münchener Abkommen 1938. Neue Fragestellungen und Forschungsmöglichkeiten zur Entwicklung im tschechischen Landesteil. Thesen und erste Ergebnisse. Das Münchener Abkommen von 1938 in europäischer Perspektive*. München, Oldenbourg, 2013, s. 411–428.
- SOJÁK, Miloslav, *Dějiny ekonomických teorií*. Vysoká škola ekonomická, Praha, 2010.

- SOMMER, Karel, *UNRRA a Československo*. Opava, Slezský ústav AV ČR, 1993.
- SOMMER, Vítězslav, Kampaň proti pravicovému oportunistu před VII. sjezdem KSC. Případ Stanislava Budína. In: KÁRNÍK, Zdeněk – KOPEČEK, Michal (ed.), *Bolševismus*, 5, Praha, 2005, 78–111.
- SONTAG, John P., The Soviet War Scare of 1926–27. *Russian Revue*, vol. 34 (1975), No. 1.
- SOUBIGOU, Alain, *Tomáš Garrigue Masaryk*. Praha, Paseka, 2004.
- Sowjetisches Modell und Nationale Prägung. Kontinuität und Wandel in Ostmitteleuropa nach dem Zweiten Weltkrieg*. Marburg/Lahn, J. G. Herder Institut, 1991.
- SOMMER, Karel, Sovětská válečná kořist a Československo. In: O sovětské imperiální politice v Československu v letech 1945–1968. Olomouc, *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis*. *Facultas Pedagogica* 1/1995, s. 9–23.
- STANISLAV, Ján, Vojenské projekty povstania a sovietske postoje k nim. In: *HaV*, 43, 1994, č. 4, s. 50–94.
- STEINER, Jan, Sovětští váleční zajatci na dolech východní části OKR za 2. světové války. In: *SDH* 21, 1991, s. 261–283;
- STERN, Lyudmila, *Western Intellectuals and the Soviet Union, 1920–1940. From Red Square to the Left Bank*. London and New York, Routledge, 2007.
- Střední Evropa a Podkarpatská Rus*: sborník ze stejnomenné konference s mezinárodní účastí. Redaktor a pořadatel Jaromír HOŘEC, Praha, Česká expedice, 1997.
- STŘÍBRSKÝ, Milan, K problematice obchodních vztahů ČSSR a SSSR. *Plánované hospodářství*, 1967, č. 12, s. 1–12.
- STŘÍBRSKÝ, Milan, O hospodářské spolupráci mezi Československem a Sovětským svazem, *SLPř* 1957 (43), č. 4, s. 111–114.
- STYKALIN, Aleksandr Sergejevič, Propaganda sovětskoj kultury v poslevojennoj Čechoslovakii, in: *Fevral' 1948. Moskva i Praga. Vzgljad čerez polveka. Materialy vtorogo zasedanija komissii istorikov i archivistov Rossii i Čechii*. Moskva. 26–30 aprelja 1997 g. Moskva, Institut slavjanovedenija i balkanistiki RAN, 1998, Moskva 1998, s. 130–142.
- Sudba vojenno-plenných i deportirovanných graždan SSSR. Materialy komissii po reabilitacii žertv političeskich repressij. In: *NiNI*, No. 2, 1996, s. 91–112.
- SUDOPLATOV, Pavel, *Razvedka i Kreml: Zapiski neželatel'nogo sviditelja*. Moskva, 1996.
- SUDOPLATOV, Pavel, *Special Tasks. The Memoirs of an Unwanted Witness. A Soviet Spymaster* / [Aut.]: Sudoplatov, Pavel – Sudoplatov, Anatoli – Schechter, Jerrold L. – Schechter, Leona P., Boston – New York – Toronto – London, Little Brown and Co., 1994.
- O'SULLIVAN, Donald, *Furcht und Faszination: Deutsche und britische Russlandbilder 1921–1933*. Köln – Weimar – Wien 1996.

- SUVENIROV, Oleg F., *Tragedija RKKA 1937–1938. Moskva 1998. Repressii v Krasnoj armii (30-je gody). Sbornik dokumentov iz fondov Rossijskogo gosudarstvennogo vojnennogo archiva.* Napoli, 1996.
- ŠAUER, J., Karel Kramář na mírové konferenci v Paříži. *Mezinárodní vztahy*, 28, 1993, č. 3, s. 84–92.
- ŠEDIVÝ, Jaroslav, *20 let čs.-sovětské spojenecké smlouvy.* Praha, NPL, 1963.
- ŠEDIVÝ, Jaroslav, *Politika a vztahy. ZSSR v československej zahranično-politickej orientácii.* Bratislava, Epoque, 1969.
- ŠEDIVÝ, Jaroslav, Z jakých hospodářských a politických příčin uzavřela ČSR prozatímní dohody se sovětským Ruskem v roce 1922. In: *Studie z dějin československo-sovětských vztahů 1917–1938.* Praha 1967, s. 8–27.
- ŠEDIVÝ, Zdeněk F., *Uranový gulag.* Brno, MOBA, 2003.
- ŠESTÁK, Miroslav, *Pouť Čechů do Moskvy roku 1867.* Praha, Melantrich, 1986.
- ŠIMEK, Václav, *U nás na Volyni.* Sokolov, Okr. úřad (1993).
- ŠIMOVÁ, Kateřina – KOLENOVSKÁ, Daniela – DRÁPALA, Milan (ed.), *Cesty do utopie: sovětské Rusko ve svědectvích meziválečných československých intelektuálů.* (ed.). Praha, Prostor, 2017.
- ŠIRINJA, Kirill, Kirilovič, *Komintern v 1933 g.* Moskva, Ekslibris-Press, 2006.
- ŠKORNOVÁ, L., *Nejedlého kritika Benešovy zahraniční politiky k SSSR.* Praha 1954.
- ŠMÍDOVÁ, Iva, *Život a dílo prof. JUDR. Karla Engliše.* Brno, Masarykova Univerzita, 1993.
- ŠMIGEL, Michal, Nové pohledy na historický proces opcie obyvatelů Československa do ZSSR v roce 1947, *SlPř.*, 89, 2003, 4, s. 546–548
- ŠOLC, Jiří, Československá zpravodajská skupina v SSSR (duben–červen 1941), *HaV*, 1997, č. 5, s. 55–57.
- ŠPIDLÍK, Tomáš, *Ruská idea, jiný pohled na člověka,* Velehrad, Refugium, 1995.
- ŠTEJN, Boris E., *Russkij vopros na Parižskoj mirnoj konferencii.* Moskva, 1949.
- ŠTĚPÁNEK, Jiří, *Československo a hospodářská spolupráce se socialistickými zeměmi.* Praha, Svoboda, 1970.
- ŠTĚPÁNEK, Jiří, *Čechoslovákija i ekonomičeskoje sotrudničestvo so stranami – členami SEV,* Moskva, Progress, 1974.
- ŠTOVÍČEK, Ivan, Diplomatické uznání polské lublinské vlády. *Dokumenty, Sborník archivních prací* 43, 1993, č. 1, s. 3–58.
- ŠUBIN, Aleksandr, *Mir na puti k vojne. 1933–1949 gg.* Moskva, Algoritm, 2016.
- ŠVANKMAJER, Milan – HOSTIČKA, Vladimír – REIMAN, Michal – SLÁDEK, Zdeněk, *Dějiny Svazu sovětských socialistických republik, Díl 1, Dějiny Ruska.* Praha, Academia, 1967; SLÁDEK, Zdeněk – MOULIS, Vladislav – MUŠKA, Jiří, *Dějiny Svazu sovětských socialistických republik, Díl 2. Dějiny Sovětského svazu.* Praha, Academia 1967.
- ŠVANKMAJER, Milan, Počátky českého rusofilství. (K problematice jejich studia), in: *SHS* 7, 1968, s. 183–184.

- ŠVANKMAJER, Milan – VEBER, Václav – SLÁDEK, Zdeněk – MOULIS, Vladislav, *Dějiny Ruska*. Praha, Nakladatelství Lidové noviny, 1995.
- ŠVEC, Luboš – MACURA, Vladimír – ŠTOLL, Pavel, *Dějiny Pobaltských zemí*, Praha, NLN, 1996.
- ŠVORC, Peter, Podkarpatskí Rusíni a ich vyrovnanie sa s česko-slovenskou štátnosťou. In: VALENTA, Jaroslav – VORÁČEK, Emil – HARNA, Josef (eds.), *Česko-slovensko 1918–1938. Osudy demokracie ve střední Evropě. Díl 1*. Praha 1999, s. 194–200.
- ŠVORC, Peter, *Zakletá zem. Podkarpatská Rus 1918–1946*. Praha, NLN, 2007.
- TEBIJEV, Vladimir, Pragmatický „brak po slavjanski“: istorija poraženij i nadežd. In: *MEiMO*, 2007, č. 2, s. 108–117.
- TEICHOVA, Alice, *The Czechoslovak Economy 1918–1980*. London and New York, Routledge, 1988.
- TEICHOVÁ, Alice, *Německá hospodářská politika v Českých zemích v letech 1939–1945*. Praha, Vysoká škola ekonomická, 1998.
- TEJCHMAN, Miroslav, Otázka vstupu amerických vojsk na území Československa na jaře 1945 a britská zahraniční politika. *SlPř*, 76, 1990, č. 2, s. 145–156.
- TEJCHMAN, Miroslav, *Stalinova říše zla*. Praha-Jinočany, H&H, 1992.
- TEJCHMANOVÁ, Světlana, Politická činnost ruské a ukrajinské emigrace v Československu v letech 1920–1939. In: VEBER, Václav a kol., *Ruská a ukrajinská emigrace v ČSR v letech 1918–1945 (sborník studií – 1.)*. Praha, 1993, s. 3–19.
- TEJCHMANOVÁ, Světlana, *Rusko v Československu. (Bílá emigrace v ČSR 1917–1939.)*. Praha-Jinočany, H&H, 1993.
- TESKE, Heinz, *General Ernst Köstring: der Militarische Mittler Zwischen dem Reich und Sowjetunion 1921–1941*. Frankfurt, 1965.
- TIMMINS, Nicholas, *The Five Giants: A Biography of the Welfare State*. Harper Collins, 2001.
- TISMANEANU, Vladimir (ed.), *Stalinism revisited. The Establishment of Communist Regimes in East-Central Europe*. Budapest – New York 2009.
- TOMEK, Prokop, *Československý uran 1945–1989. Těžba a prodej československého uranu v éře komunismu*. Praha, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR, 1999.
- THOMPSON, J. M., *Russia, Bolshevism, and the Versailles Peace*. Princeton, 1966.
- TOMASZEWSKI, Jerzy, *The Socialist Regimes of East Central Europe: Their Establishment and Consolidation*. Translated by Jolanta Krauze, London, New York, Routledge, 1989.
- Totalitarizm v Jevrope XX veka. Iz istorii ideologij, dvoženoj, režimov i ich preodolenija*. Moskva, Institut slavjanovedenija RAN, 1996.
- ULAM, Adam, *Expansion & Coexistence. The history of Soviet Foreign Policy, 1917–1967*, New York – Washington, Frederick A. Praeger, 1968.

- VÁCLAVÍK, Josef, Lehký bombardovací a zvědný letoun AVIA B-71. *HPM*, 2000, č. 9, s. 2-9; č. 10, s. 2-8; č. 11.
- VACULÍK, Jaroslav, Optanti z Podkarpatské Rusi v letech 1945-1948. In: *Slezský sborník*, č. 1-2, roč. 95, 1997, s. 140-146.
- VACULÍK, Jaroslav, *Dějiny volyňských Čechů I. (Léta 1868-1914)*. Praha, Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, 1997.
- VACULÍK, Jaroslav, *Dějiny volyňských Čechů II. (1914-1945)*. Praha, Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, 1998.
- VACULÍK, Jaroslav, *Dějiny volyňských Čechů III. (1945-1948)*. Brno, Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, 2001.
- VACULÍK, Jaroslav, *Poválečná repatriace československých tzv. přemístěných osob (Displaced Persons)*. Brno, Masarykova univerzita v Brně, 2004.
- VACULÍK, Jaroslav, Volyňští Češi v 1. československém armádním sboru v SSSR. *Vojenská história*, roč. 9, 2005, č. 1, s. 74-85.
- VACULÍK, Jaroslav, *Češi v cizině 1850-1938*. Brno, Masarykova univerzita v Brně, 2007.
- VÁCHA, Dalibor, S legiemi kolem světa. Evakuace ruských legií po moři z Vladivostoku do vlasti. In: *Jihočeský sborník historický* 75, 2006, s. 151-162.
- VALÁŠKOVÁ, Naďa, Češi v Rusku. In: *Češi v cizině*, 9, 1996, s. 26-47.
- VALENTA, Jaroslav, Praha ve zpravodajské hře o M. N. Tuchačevského na jaře 1937. In: *Studie Muzea Kroměřížska*, 1990, s. 155-172.
- VALENTA, Jaroslav, Jednání československé a polské exilové vlády o konfederaci 1939-1943. In: *Československo-polská jednání o vytvoření konfederace 1939-1944. Československé diplomatické dokumenty*. Praha, Historický ústav - Ústav mezinárodních vztahů, 1994.
- VATLIN, Alexandr, Kaderpolitik und Säuberungen in der Komintern. In: WEBER Hermann - MÄHLERT Ulrich, *Terror, Stalinistische Parteisäuberungen 1936-1953*. Erweiterte Sonderausgabe, Paderborn etc. 2001.
- VATLIN, Alexander, *Die Komintern. Gründung, Programmatik, Akteure*. Berlin, 2009.
- VEBER, Václav a kol., *Ruská a ukrajinská emigrace v ČSR v letech 1918-1945*. Sborník studií, sv. 1-4, Praha 1993-1995.
- VEBER, Václav, *Stalin. Stručný životopis*. Praha, Karolinum, 1996.
- VEBER, Václav, Česká politika a Rusko na konci 19. a na začátku 20. století. *SIPř* 83, 1997, s. 247-255.
- VEBER, Václav, *Osudové únorové dny 1948*. Praha, NLN, 2008.
- VEČEŘA, Martin, *Sociální stát: východiska a přístupy*. Praha 2001.
- VENCOVSKÝ, František, *Karel Engliš*. Brno, Nadace Universitas Masarykiana, 1993.
- VERBÍK, Antonín, Názory reformistické emigrace v období druhé světové války na poválečný rozvoj průmyslu, In: *Dějiny socialistického Československa*, sv. 2. Praha, Svoboda, 1979, s. 105-158.

- VERT, Nikolja, *Terror i besporjadok. Stalinizm kak sistema*. Moskva 2010.
- VESELÝ, Zdeněk, *Dějiny české zahraniční politiky*. Praha, Oeconomica, 2013.
- VLČEK, Eduard, *Geneze kultu osobnosti a jeho státoprávní aspekty*. Brno, Masarykova univerzita v Brně, 1994.
- VLČEK, Radomír, Ruské revoluce a T. G. Masaryk: Ke kořenům interpretace ruských revolucí v roce 1917 v českém prostředí, in: HANUŠ, Jiří – VLČEK, Radomír (eds.), *Interpretace ruské revoluce 1917*. Brno, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008, s. 9–26.
- VLČEK, Radomír, Rusko v politických koncepcích T. G. Masaryka a K. Kramáře (80. léta 19. století – 1918/1919), in: *České země a moderní dějiny Evropy. Studie k dějinám 19. a 20. století*. Praha, Historický ústav AV ČR, 2010, s. 59–74.
- VLČEK, Radomír, Masaryk a české rusofilství. In: DOUBEK, Vratislav – HLADKÝ, Ladislav – VLČEK, Radomír a kol., *T. G. Masaryk a Slované*. Praha, Historický ústav AV ČR, 2013, s. 27–46.
- VOIGT, Gerd, *Rußland in der deutschen Geschichtsschreibung 1843–1945*. Berlin, Akademie Verlag, 1994 (Quellen und Studien zur Geschichte Osteuropas, neue Folge Band XXX).
- Vojenské dějiny Československa, díl IV (1939–1945)*. Praha, Naše vojsko, 1988.
- VOLOKITINA, Tamara. V. – MURAŠKO, Galina Pavlovna – NOSKOVA, Albina Francevna – POKIVAJLOVA, Tatjana, *Moskva i Vostočnaja Evropa. Stanovlenije političeskich režimov novogo tipa. 1949–1953. Očerki istorii*. Otv. redaktor A. F. NOSKOVA, Moskva 2002.
- VORÁČEK, Emil, *Československo-sovětské hospodářské vztahy 1945–1948*. Praha, Academia, 1985.
- VORÁČEK, Emil, Československo-sovětské zbrojní obchody a technická spolupráce v letech 1935–1937. In: *Československo-sovětské vztahy*. V, Praha, 1976, s. 127–140.
- VORÁČEK, Emil. *Eurasijství v ruském politickém myšlení. Osudy jednoho z porevolučních ideových směrů ruské meziválečné emigrace*. Praha, Set out, 2004.
- VORÁČEK, Emil, K otázce duchovních kořenů eurasijství, in: *Evropa mezi Němcem a Ruskem*. Sborník prací k sedmdesátinám Jaroslava Valenty, ŠESTÁK, Miroslav – VORÁČEK, Emil (eds.), Historický ústav AV ČR, Praha 2000, s. 165–176.
- VORÁČEK, Emil, Kulminace československo-sovětských vojensko-technických kontaktů a obchodů v období 1937–30. IX. 1938. *SHS*, sv. XVI, 1988, s. 120–139.
- VORÁČEK, Emil, Možnosti pramenného studia vývoje SSSR ve 20.–30. letech v ústředních ruských archivech. In: LITERA, Bohumil – VORÁČEK, Emil – WANNER, Jan, *Armáda jako nástroj státní integrace SSSR 1923–1941*. Praha 1997, s. 297–312.
- VORÁČEK, Emil, Současné možnosti pramenného studia vývoje SSSR ve 20.–30. letech v ústředních ruských archivech. In: *SlPř*, 82, 1996, 3–4, s. 273–285.

- VORÁČEK, Emil, Potential Soviet Military Assistance to Czechoslovakia in 1938 and the Question of Transit Corridor for Soviet Troops Across Romania. Emil Voráček. In: *The Munich Conference – the path towards the destructuring of democracy in Europe*. București, Editura Militară, 2014, s. 131–159.
- VORÁČEK, Emil, Stalinismus a Sovětský svaz 1927–1939. Historiografie, evoluce výzkumu, problém výkladu fenoménu a jeho interpretační modely. In: *Formování stalinského mocenského systému. K problému tzv. sebedestrukce bolševiků 1928–1939*. Praha, Historický ústav AV ČR 2003, s. 11–108.
- VYDRA, Zbyněk – ŘOUTIL, Michal – KOMENDOVÁ, Jitka – HLOUŠKOVÁ, Kateřina – TĚRA, Michal: *Dějiny Ruska*. Praha, Nakladatelství Lidové noviny, 2017.
- VYKOUKAL, Jiří – LITERA, Bohuslav – TEJCHMAN, Miroslav, *Východ. Vznik, vývoj a rozpad sovětského bloku 1944–1989*. Praha, Libri, 2000.
- WALDMANN, Peter, (Hrsg.), *Diktatur, Demokratisierung und soziale Anomie*. München, 2003.
- WANNER, Jan, K problémům americké historiografie 2. světové války. In: *Posláním historik. Pocta Robertu Kvačkovi*, Praha, NLN, 2012, s. 461–487.
- WANNER, Jan, Masové deportace, in: *Vnitřní fronta. Sovětský stát a společnost 1941–1945*. Praha, Historický ústav AV ČR, 2000, s. 131–158.
- WANNER, Jan, *Spojené státy a evropská válka 1939–1945*, 3. díl. *Zápas o Evropu*. Praha, Nakladatelství Dokořán, 2002.
- WATLIN, Alexander, Der Sieg der Bolschewiki in europäischer Perspektive, in: BERGMANN, Theodor – HEDELER, Wladislaw – KESSLER, Mario – SCHÄFER, Gert (Hrsg.), *Der Widerschein der Russischen Revolution: Ein kritischer Rückblick auf 1917 und die Folgen*. Hamburg, 1997, s. 155–159.
- WINKLER, Martina, *Karel Kramář (1860–1937). Selbstbild, Fremdwahrnehmungen und Modernisierungsverständnis eines tschechischen Politikers*. München, Oldenbourg, 2002.
- WIPPERMANN, Wolfgang, *Totalitarismustheorien. Die Entwicklung der Diskussion von den Anfängen bis heute*. Darmstadt, Primus Verlag, 1997.
- Výzkum perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918–1956)*. Sborník příspěvků. BORÁK, Mečislav (ed.), Opava, Slezské zemské muzeum, 2007.
- ZADOROŽNJUK, Ella Grigorjevna – MARJINA, Valentina Vladimirovna (otv. red.) – SERAPIONOVA, Jelena Pavlovna (red. kolegija), *Čechija i Slovákija v XX veke. Očerki istorii*. V 2 knigach. Moskva, Nauka, 2005.
- ZARUSKI, Jürgen, *Die deutschen Sozialdemokraten und das sowjetische Modell. Ideologische Auseinandersetzung und aussenpolitische Konzeptionen 1917–1933*. München, Oldenbourg Verlag, 1992.
- Za svobodu a demokracii I. Odpor proti komunistické moci*, d. 1. Praha. Usp. CUHRA, Jaroslav a VEBER, Václav, Praha, Karolinum, 1999. s. 11–26 (Komunismus – totalitní režim 20. století).
- ZEMAN, Zbyněk, *Edvard Beneš, Politický životopis*. Praha, Mladá fronta, 2000.